

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Sestdiena, 1997. gada 25. janvāris

● Nr. 7 (6724)

Ar kandidātu sarakstu iesniegšanu pagaidām nesteidzas 18. janvārī vēlēšanu komisijas uzsāka deputātu kandidātu sarakstu registrāciju

● Pelēcu pagasta vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja Marija Kozere gaida apmeklētājus. ● Upmalas pagasta vēlēšanu komisija: (no kreisās) sekretāre Zenta Skuķe, priekšsēdētājs Jānis Skrāģis, komisijas loceklis Roberts Brakovskis par vēlēšanu norisi skaidro Oļģertam Daugulim. J.Siļicka foto

Trešdien iegriezāmies Pelēcu pagasta vēlēšanu komisijā. Kā pastāstīja vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja Marija Kozere, vēl neviens saraksts neesot iesniegts, taču izņemtas vairākas veidlapas, kas ļaujot prognozēt, cik sarakstu tiksot iesniegti.

Pelēcu pagastā vēlēšanu komisija strādā telpā, kurā agrāk atradās Krājbankas nodaļa, kas tikai pirms kāda pusotra mēneša slēgta. Šeit vēlētāji var iepazīties ar Latvijā reģistrēto politisko organizāciju sarakstu, ar instrukciju par pilsētas domes un pagasta padomes deputātu kandidātu sarakstu iesniegšanu 1997. gada 9. marta vēlēšanām, ar vēlēšanu likumu, saņemot konsultācijas no vēlēšanu komisijas priekšsēdētājas vai tās locekļiem, kas šeit pēc grafika atrodami katru dienu.

Tādi pašī materiāli par vēlēšanām atrodas arī Upmalas pagasta vēlēšanu komisijā. Šī komisija izvietojusies pagasta telpās. Vēl vakar no rīta Upmalā nebija iesniegti neviens kandidātu saraksts, bet, kā pastāstīja komisijas priekšsēdētājs Jānis Skrāģis, varot prognozēt, ka divi saraksti būšot no pagasta centra iedzīvotājiem, pa vienam no Bratišķu un no Kursiņu iedzīvotājiem.

— Lauku iedzīvotājiem samērā problemātiska ir drošības naudas iemaksāšana, tā viņiem ir liela summa, — stāstīja Jānis Skrāģis. Starp citu, Jānis Skrāģis ir pieredzējis vēlēšanu organizētājs, šis būšot jau pietiekams vēlēšanas, kuru komisijā viņš strādā.

L.Rancāne

Aizkalnes pagastā

Trešdienas pēcpusdienā Aizkalnes pagasta vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs J.Priekulis pastāstīja, ka vēl neesot iesniegti neviens deputātu kandidātu saraksts pagasta padomes vēlēšanām. Iedzīvotāju aktivitāte samērā zema, dokumentus kandidātu sarakstu iesniegšanai paņēmuši tikai divi vēlētāju apvienību pārstāvji.

Vēlēšanu komisija strādā katru vienu no pulksten 9.00 līdz 13.00. Pagasta iedzīvotājiem tur pieejama visa nepieciešamā informācija. Neskaitāros jautājumus saprotami izklāsta pagasta vēlēšanu komisijas sekretāre A.Akmentiņa, kurai vēlēšanu organizēšanā ir liela pieredze.

Vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs J.Priekulis uzskata, ka iedzīvotāju zemā aktivitāte ir izskaidrojama ar to, ka cilvēki nav pārliecināti, vai pašvaldība savu ierobežoto tiesību dēļ spēj ražīgi strādāt. Patiesībā jau viss tiek diktēts no augšas. Pat vislabākie

deputāti neko sevišķu pagasta labā nevar izdarīt, jo arī nauda nāk no augšas.

Aglonas pagastā

Pagasta vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja I.Lukaševiča pagasta iedzīvotāju attieksmi pret marta vēlēšanām vērtē kā aktīvu. Kuru katru dienu tiek gaidīti pirmie deputātu kandidātu saraksti. Cik to būs, prognozēt pāragri, tomēr jāņem vērā, ka aglonieši arī iepriekšējās vēlēšanās bija pieteikuši piecus kandidātu sarakstus.

Aglonas pagasta iedzīvotājiem padomē būs jāievēl deviņi deputāti, jo pēc Preiļiem un Livāniem tā ir lielākā lauku pašvaldība. Ik dienas vēlēšanu komisijā ierodoties cilvēki, lai konsultētos par dokumentu aizpildīšanas kārtību. Arī tas, ka šoreiz visiem kandidātiem ar savu parakstu jāapliecina pirmsvēlēšanu programma, neesot nekāds šķērslis.

Silajāņu pagastā

Vēlēšanu komisijas locekle A.Rivča informēja, ka gaidāms, droši vien, tikai viens deputātu kandidātu saraksts. Līdzīgi esot bijis arī iepriekšējās vēlēšanās. Daļu no pagasta iedzīvotājiem izvirzīt kandidātus un izrādīt savu iniciatīvu atturot tas, ka šoreiz jāmaksā septiņdesmit latus liela drošības nauda.

Preiļos

Vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs P.Skutelis pastāstīja, ka jau otrdien iesniegti pirmie divi deputātu kandidātu saraksti pilsētas domes vēlēšanām. Ar pirmo numuru reģistrēts vēlētāju apvienības «Mēs Pilsētai» kandidātu saraksts, kura devīze ir «Jauni cilvēki, jaunas idejas, jauni problēmu risinājuma varianti».

Ar otro numuru vēlēšanu komisija savā otrdienas sēdē reģistrēja LSDSP deputātu kandidātu sarakstu. Par savu devīzi šī saraksta deputātu kandidāti izvēlējušies «Mūsu mērķis — darbs, taisnīgums, kārtība Preiļos».

Dokumentus sarakstu veidošanai vēlēšanu komisijā saņēmuši vēl arī «Latvijas ceļā» pārstāvji un vēlētāju apvienība «Klints». Līdz 28. janvāra pulksten 18.00, kas ir pēdējais kandidātu sarakstu iesniegšanas brīdis, vēl pietiekami laika, un vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs P.Skutelis uzskata, ka sarakstu noteikti būšot vēl vairāk.

L.Kirillova

Daugavpils uzņēmējdarbības atbalsta centrs un Preiļi

10. janvārī Preiļos notika Daugavpils Uzņēmējdarbības atbalsta centra speciālistu tikšanās ar Preiļu uzņēmējiem. Mēs jau informējām, ka pilsētas uzņēmēju interese par šo tikšanos bija visai minimāla. Līdzīga kopā sanāksana notika arī Livānos. Šajā sakarā Daugavpils UAC vadītāja vietnieks Rihards Galvāns sagatavoja un atsūtīja mums materiālu, ar kuru vēlreiz visiem interesentiem mēģina pierādīt, ka panākumi iespējami vienīgi tad, ja tiem nopietni gatavojas.

— Daugavpils novada Uzņēmējdarbības atbalsta centrs «Novadnieka» lasītājiem jau ir pazīstams gan ar savām tradīcijām («Biznesa klubs», «Atvērto durvju dienas»), gan jauniešu pakalpojumiem un iespējām sekmēt uzņēmējdarbību Latgalē.

Centrs sadarbojas ar uzņēmīgiem ļaudīm — ar tiem, kuri, nebūdami kūtri un pašapmierināti, nākotnē redz savus uzņēmumus konkurētspējīgus un peļņu nesošus. Ja reiz esam nolēmuši «ieiet Eiropā», tad vilcināšanās nav attaisnojama — mums jābūt tam gataviem ar savu pieredzes un zināšanu bagāžu, kurai noteikti jābūt Eiropas līmenī.

Tieši tik daudz teorijas, cik nepieciešams praktiķim — to jūs apgūsiet apmācību programmās «Veiksme biznesā» (apzināt savas spējas kā pamatu biznesa idejas attīstīšanai, sastādīt bilanci, peļņas un zaudējumu aprēķinu, apgūt likumdošanas pamatus), «Marketing» (kā pētīt tirgu, kas ir jūsu klienti, «īstā cena», marketinga plāns), «Angļu valoda» (dažādas sagatavotības pakāpes, biznesa angļu valoda). Tā ir tikai neliela daļa no daudzveidīgā zināšanu klāsta, ko var sniegt UAC.

Šeit būtu vietā piebilst, ka dažas uzņēmēju problēmas ir viegli atrisināmas darba kārtībā — izmantojot konsultācijas tādās specifiskās jomās kā uzņēmējdarbības uzsākšana, finansu menedžments, preču zīmju, uzdrošinājumu, dizainparaugu aizsardzība, juridiskie jautājumi.

Un vēl — katram uzņēmumam vajadzīgs labs biznesa plāns. Labs — nozīmē reāls. Bet tāds plāns noteikti pamatojas uz reāliem faktiem un skaitļiem. To var attiecināt gan uz topošu, gan jau esošu uzņēmumu. Allaž ir kādi sīkumi, kuri arī sekmīga uzņēmuma vadītājam rada lielas raizes un pastāvīgu laika trūkumu. Lai ar šīm problēmām tiktu galā, nepieciešams «skats no malas», profesionāls vērtējums. Tas ļauj vispusīgi izvērtēt uzņēmuma darbību, iezīmēt turpmākās perspektīvas, dot konkrētus risinājumus. Uzņēmuma darbības analīze ir pamatā labam biznesa plānam.

Pateicoties SIA «Ozols» vadības mūsdienīgai attieksmei, Uzņēmējdarbības atbalsta centra darbinieki Eiropas Savienības PHARE programmas konsultantu vadībā veica uzņēmuma darbības analīzi. Tika rūpīgi izvērtētas gan uzņēmuma iespējas, gan vājās un stiprās puses, finansu darbības rādītāji. Atbilstoši tam tika sagatavota iespējamo uzlabojumu programma, ieteikumi jau tuvākai nākotnei, jo nav nekā tāda, kas nevarētu kļūt divreiz labāks.

Uzņēmuma «Ozols» darbības analīze dos jūtamus rezultātus tikai pēc zināma laika. Uzņēmējdarbības atbalsta centrs tos negarantē jau šodien, bet prognozē nākotnē, ja vien firmas darbībā šie ieteikumi tiks konsekventi īstenoti un sadarbība turpināsies.

Šāda sadarbība var būt arī ar citu nozaru uzņēmumiem. Nepieciešams tikai reāls skats uz nākotni, vēlēšanās darboties, patiesa attieksme.

Riharda Galvāna materiālu publicēšanai sagatavoja L.Kirillova

NEDĒĻA LATVIJĀ

■ Pirmdien Ministru prezidents Andris Šķēle paziņoja par atkāpšanos no sava amata, jo nejutot Valsts prezidenta un valdību veidojošo partiju atbalstu. Visu nedēļu turpinājās Saeimā pārstāvēto lielāko partiju konsultācijas par jaunas valdības izveidošanu. Andris Šķēle paziņoja, ka viņš ir gatavs uzņemties jaunas valdības veidošanu, ja to lūgs Valsts prezidents. A.Šķēles kandidātūru atbalsta Demokrātiskā partija «Saimnieks» un vēl vairākas partijas, savukārt «Tēvzemei un Brīvībai» par premjeru ieteica līdzšinējo ekonomikas ministru Gunāru Krastu, kura kandidātūru atbalstīja «Latvijas ceļš».

■ Vasilijš Meļņiks, kura iecelšana par finansu ministru izraisīja valdības krīzi, oficiāli pabijis šajā amatā tikai piecas dienas, trešdien tika atstādināts no finansu ministra amata, jo atteicās sakt pildīt ministra pienākumus.

■ Saeima izdarīja grozījumus likumā par dzīvojamo telpu īri un mainīja ires maksāšanas kārtību. Turpmāk ires maksā tiks noteikta, pusēm rakstveidā vienojoties. Īres maksā nedrīkstēs būt augstāka par to, ko attiecīgajā teritorijā noteikusi pašvaldība.

■ Saeima, izskatot likumprojektu par sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu, samazināja apdrošināšanas likmes (vieglajiem automobiļiem no Ls 50 līdz Ls 20 gadā). Likumprojektu Saeima turpinās izskatīt nākamnedēļ.

■ Ministru kabinets konceptuāli atbalstīja likumprojektu par rajonu valsts pārvaldi un grozījumus likumā par pašvaldībām.

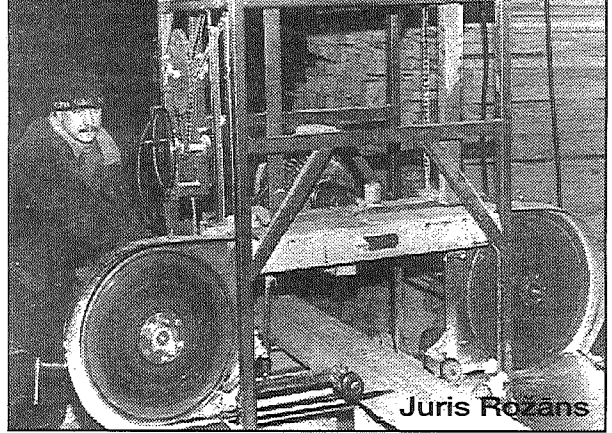
■ Latvija ieradās jaunais Krievijas vēstnieks Aleksandrs Udaļcovs.

■ Pēdējo divu nedēļu laikā privatizācijas sertifikātu cena palielinājusies par 40 santīmiem.

Zemnieku saimniecība «Olūts» kokapstrāde un eksports

Mihails Jakovļevs

Juris Rozāns

Četri brāļi Anatolijs, Vitālijs, Bronislavs un Andris Plivdas ir izveidojuši zemnieku saimniecību «Olūts» un nodarbojas ar kokmateriālu iepirkšanu, apstrādi un eksportu.

Ar vienu no brāļiem — Vitāliju runājam par to, kāpēc viņi sākuši šo biznesu, kā veicas, kādas ir brāļu Plivdu turpmākās ieceres un kā izdēvis kļūt par vienu no lielākajām kokapstrādes ražotnēm un eksportētājfīrmām rajonā?

Vitālijs Plivda:

— Kā jau lielā ģimenē, bet mēs esam seši brāļi un viena māsa, ir daudz ideju, visiem ir vēlēšanās darboties un nopelnīt. Pašlaik viens brālis mācās, viens dienē armijā, bet mēs pārējie četri — jau pirms diviem gadiem izlēmam nodarboties ar kokapstrādi un mēģināt pelnīt, eksportējot produkciju uz ārzemēm.

Kredītu neņēmām, bet visi četri sametām pa pāris simts latiem. Kopā sanāca viens tūkstotis. Varējām nedaudz iepirkt kokmateriālus. Kāds radnieks varēja iznomāt Līčos privatizēto kokzāģētavu. Tā arī sākās mūsu bizness.

Katru nopelnīto latu izmantojam ražošanas paplašināšanai, lai vairāk iepirktu kokmateriālus, lai vairāk saražotu produkciju un pārdotu ārzemju firmām. Kokmateriālus iepirkam no zemnieku saimniecībām. Ar savu transportu tos vedam uz gateri. Sazāģētie dēļi, kuri atbilst eksporta prasībām, tiek vesti uz Rīgas ostu. Lai mazāk būtu kokmateriālu zudumu, sagatavojam un eksportējam arī taras materiālu.

Zemnieku saimniecība «Olūts», kuru vada Anatolijs Plivda, sadarbojas ar firmām Vācijā, Anglijā, Somijā un Zviedrijā. At-

bilstoši pieprasījumam tiek meklēti un atrasti sadarbības partneri. Cenas, par kurām ārzemēs iepērk Latvijas kokmateriālus, minētajās valstīs ir līdzīgas. Tas nav īpaši izdevīgs bizness, jo piedāvājums no Latvijas ir liels.

Līču kokzāģētavā strādā 15 cilvēki. Iespējams, vasarā darba vietu būs vairāk. Strādā viņi no Preiļiem, pagastiem. Vitālijs Plivda cenšas sameklēt

labus strādniekus, jo eksporta precī var izgatavot tikai prasmīgs strādnieks. Tas nav viegls darbs. Katru dēli vajag vairākas reizes pārčīlāt, pārbaudīt tā kvalitāti. Ārzemnieki brāķi nepirks. Viņiem pietiks ar vienu nekvalitatīvu dēli, lai izbrāķētu visu kravu, un tiek lauzts sadarbības līgums.

Kokzāģētavā paliek ražošanas atkritumi: zāģu skaidas, atgriezumi, nekvalitatīvi dēļi. Diemžēl tos neņem ne Preiļu, ne citās katlu mājās lētāka siltuma ražošanai, jo tur izmanto mazutu vai mašīndegvielu. Lai kokzāģētavā neuzkrātos lieli koksnas atgriezumus kalni, uzņēmēji tos bez maksas piedāvā vietējiem iedzīvotājiem.

Zemnieku saimniecības «Olūts» īpašnieki perspektīvā grib izveidot ražotni, lai arī kokmateriālu atgriezumus varētu izmantot rentabli. Kokzāģētava dotu lielāku peļņu, ja, piemēram, no dēļu atgriežumiem ražotu kokogles, kurām varētu būt noiets arī Latvijas tirgū. Šos atgriezumus varētu pārstrādāt šķeldā un izmantot namu apkurināšanai, ja vien būtu pieprasījums. Piemēram, Japānā saimnieki izmanto pat koka saknes, tā gūstot maksimālu peļņu.

Pērkot apaļkokus no zemniekiem, uzņēmēji ir ievērojuši, cik nesaimnieciski rīkojas mežu īpašnieki, mežsītrādes brigādes. Mežā paliek koku galotnes, zari, kurus var izmantot, lai sagatavotu lētu kurināmo — šķeldu. Bet galvenais — saglabāt mežu, jo tur, kur atstāj zarus, koku galotnes, savairojas kaitēkļi, kas iznīcina mežus. Perspektīvā «Olūts», iespējams, piedāvās savus pakalpojumus, lai sakārtotu izstrādātās cirsmas.

A.Ļjina

J.Silicka foto

No ražošanas — uz servisuzņēmumu

♦ **Ekonomisko apstākļu dēļ SIA «Stabulnieki» maina savas darbības profilu. Līdz šim «Stabulnieki» bija lauksaimniecības produkcijas ražošanas sabiedrība: audzēja cūkas, liellopus, bet turpmāk tā nodarbošies ar servisa pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem.**

SIA «Stabulnieki» vadītājs Bronislavs Laizāns pastāstīja, ka jau pagājušā gada septembrī sabiedrības rīcībā gandrīz nepalika zemes. Ja nevar saražot lopbarību, nodarboties ar labības audzēšanu, tad nevar arī turēt lopus, nevar nodrošināt algas sabiedrībā strādājošajiem. Nācās likvidēt cūku fermas, lai gan SIA specializējās šķirnes cūku audzēšanā. Likvidēja arī liellopus, jo nav ganību.

SIA «Stabulnieki» turpmāk sniegs dažādus servisa pakalpojumus pagasta ie-

dzīvotājiem. Būs degvielas uzpildes stacija, iedzīvotāji varēs nomāt darbnicu tehnikas stāvvietām, veikt tajās arī remontdarbus. Darbosies kokapstrādes cehs, kurā zemnieki un citi klienti varēs pasūtīt dažādus namdaru ražojumus — logus, durvis un citu lauku sētai nepieciešamo.

SIA «Stabulnieki» rīcībā paliek arī graudu kaltes, kurās var žāvēt, šķīrot un kodināt graudus. Sabiedrība veido sertificētu lopkautuvi. Jau pavasarī cūkas un liellopus nevajadzēs vest nokaut uz atālākām kautuvēm.

SIA «Stabulnieki» iecerējusi sniegt arī citus servispakalpojumus.

Pašlaik sabiedrības biedri par pajām un neizmaksāto darba algu iegādājās sabiedrības lieko tehniku, par pajām saņem arī citu īpašumu.

A.Ļjina

Pieaug maksā arī par gāzi

Pirmā «bezdelīga» atlidoja jau pagājušajā gadā, kad uzzinājām, ka ar pirmo janvāra dienu atkal pieaug benzīna un dizeldegvielas cenas, jo palielināts akcīzes nodoklis. Otrā ziņa nāca janvāra sākumā, kad presē parādījās informācija par to, ka pavasari paaugstināsies elektroenerģijas tarifi. Likumsakarīgi, bet cilvēki gaida, ka nupat nupat tiks paziņots arī kārtējais tarifu paaugstinājums gāzei. Lai noskaidrotu, vai mūsu bažas ir pamatotas, iegriezies Preiļu gāzes apgādes rajonā un jautāju par to priekšniekam Aleksandram Mihailovam un grāmatvedi Ernestīnei Šnitovai:

— Jā, esam saņēmuši dokumentu par to, ka jau 1. februārī stāsies spēkā jauni tarifi. Dārgāk vajadzēs maksāt par gāzes baloniem. Pieaug maksā par sašķidrīnāto gāzi. Piemēram, viens kubikmetrs gāzes patērētājam, kuram virtuvē ir skaitītājs, maksās vairs nevis 73, bet gandrīz 80 santīmus. Ja skaitītāja nav, bet tādu patērētāju kļuvis maz, no katra cilvēka tiks ņemti ne vairs 3,37 lati, bet jau 3,70.

Individuāliem patērētājiem Līvānos, kuri izmanto dabas gāzi, ar 1. februārī nāksies šķirties no abonentmaksas. Līdz šī gada beigām tā ir noteikta 1,12 latu apmērā, vienlaikus samazinot cenu par gāzi. Ja līdz šim viens kubikmetrs maksāja 0,10 latus, tad ar 1. februārī cena būs 0,065 lati par kubikmetru.

— **Vai jums ir aktuāla arī parādnieku problēma?**

— Tā ir viena no lielākajām problēmām, jo cilvēku maksātspēja gan Līvānos, gan Preiļos ir zema. Tomēr visvairāk apbēdina tas, ka jācinās ar tiem, kuri varētu gan maksāt, bet nevēlas to darīt. Vecīši, kuri iztieks tikai ar savu pensiju, skaita santīmus un maksā, bet tie, kam ienākumi ir, neliekas ne zinīs un aizstāvas teikdami, ka esot bezdarbnieki.

Vienīgā iespēja ietekmēt nemaksātājus ir atslēgt gāzes padevi. Preiļos esam atslēguši 64 abonentus. Vislielākā parādu summa ir 337 lati. Mēs atslēdzām gāzes padevi, ja patērētājs nav maksājis vairāk kā trīs mēnešus vai arī parāds pārsniedz 50 latus.

Līvānos atslēgti 87 abonentu, kuri izmanto dabas gāzi, un 9, kuri izmanto sašķidrīnāto gāzi. Arī tur parādu summas daudzos gadījumos sasniedz divus simtus latu.

Tā mums ir vienīgā izeja, jo gāze ir tāda pat prece kā viss pārējais. Ja parāds tiek nomaksāts, gāzes padevi atjaunojam.

— **Kāda ir situācija ar tiem patērētājiem, kuri izmanto balonu gāzi?**

— Mūsu darbinieki aizved balonus un uzstāda tos tikai Preiļos, Līvānos, Aglonā, Preiļu pagastā, Riebiņos. Bet par to jāmaksā vēl piecdesmit santīmi klāt balona cenai. Bet rajona laukos jau kopš 1995. gada no-

vembra pa septiņiem maršrutiem brauc mūsu mašīnas. Un visi, kam vajag nomainīt balonus, to var izdarīt noteiktā laikā un noteiktā vietā.

Esam ieviesuši jaunu kārtību, kad pēc apmācībām katram patērētājam izsniedzam «Individuālo gāzes balonu iekārtas abonentu apliecību», kas apliecina, ka cilvēks ir apmācīts transportēt un mainīt gāzes balonu savā dzīvoklī, ka ir iepazinies ar drošības pasākumiem.

Visi taču atceramies, ka kolhozu laikos katrā saimniecībā bija savi «gāzinieki», kuriem algu maksāja kolhozi. Kolhozi izjuka, bet pagasti šiem speciālistiem algu vairs nemaksāja. Arī mēs viņus algot nevarējām, tāpēc ieviesām šo kārtību.

Šai lietai ir vēl viens labums — gāzi lauku ļaudīm pārdodam par iespējami zemāko cenu bez jebkādiem starpniekiem.

— **Runā, ka tagad gāzes avārijas dienestu neesot vērts saukt, ja neesot naudas, ko maksāt par izsaukumu...**

— Visi izsaukumi, kas saistīti ar gāzes noplūdi, ir avārijas situācijas. Un par tiem neko maksāt nevajag. Mūsu «teritorija» ir gan gāzes rezervuāri, gan gāzes vadi līdz pat ievada krānam dzīvoklī. Bet pārējais ir dzīvokļa saimnieka īpašums.

Ar privatizējamās valsts akciju sabiedrības «Latvijas Gāze» valdes sēdes 1996. gada 23. decembra protokolā apstiprināts pagaidu cenrādīs gāzes aparātūras remontam pēc iedzīvotāju izsaukumiem. Šis cenrādīs stājies spēkā jau ar 1. janvāri.

Tajā ir teikts, ka abonentam katrā gadījumā par izsaukumu ir jāmaksā 2,36 lati (ar pievienotās vērtības nodokli). Piemēram, viena degļa nomainīšana tagad maksās 30 santīmus plus PVN. Dižu nomainīšana novērtēta ar 60 santīmiem, degļu un dižu tīrīšana ar 30 santīmiem, kam vēl jāliek klāt PVN.

Ja meistariem ir jāveic kāds darbs, kas nav uzrādīts jaunajā cenrādī, noteikta vienas darba stundas likme — 3,15 lati plus PVN. Maksu turpmāk ņemsim arī par izziņu izsniegšanu, gāzes īpašnieka maiņas noformēšanu.

— **Vai gāzes kvalitāte iedzīvotājus apmierina?**

— Sūdzības nesaņemam, jo Krievijas sašķidrīnātā gāze ir patiešām kvalitatīva, daudz labāka nekā Latvijas gāze.

Gribam informēt rajona iedzīvotājus, ka savā teritorijā veidojam gāzes uzpildes staciju automobiļiem. Tagad tur notiek montāžas darbi, pavasarī ceram uzsākt darbu. Tagad, kad atkal pieaugušas benzīna un dizeldegvielas cenas, automašīnās izmantot gāzi atkal ir lētāk un izdevīgāk nekā benzīnu.

— **Paldies par informāciju!**

L.Kirillova

Subsīdijas šogad palielināsies

Šogad lauksaimniecības subsīdēšanai valsts piešķirusi 11 miljonus latu, tai skaitā lauksaimnieciskās produkcijas ražotāji saņems 9,8 miljonus latu. 1996. gadā lauksaimniecības atbalstīšanai bija iedalīti 5 miljoni latu.

Paredzams, ka šogad aukropībā subsīdēs arī alus miežu un kvalitatīvu kartupeļu ražošanu. Lopkopībā subsīdijas paredzētas piena ganāmpulka uzturēšanas veicināšanai, aitkopībai, cūkkopībai, zirgkopībai. Līdzekļus novirzīs arī lauksaimniecības zinātnes attīstīšanai.

Nodibināta paju sabiedrību asociācija

Par asociācijām spriež dažādi. Vieni tās atzīst, mēģina nodibināt, iesaistīties tajās. Citi savukārt izturas vienaldzīgi. Ko domā paju sabiedrības «Turība» vadītājs Romualds Kavinskis, kurš ir viens no aktīvākajiem trešdien Rīgā nodibinātās statūsabiedrību asociācijas virzītājiem?

— Doma par asociācijas dibināšanu radās jau vasarā, — viņš pastāstīja. — Tika izveidota darba grupa, kuru vadīju es. Bija sanākums Siguldā, kurā mēs izstrādājām priekšlikumus šādas asociācijas izveidošanai un darbībai. Nupat notikušajā dibināšanas sanāksmē piedalījās 51 republikas paju sabiedrības pārstāvis. Žēl, ka no mūsu

Valdība nolēmusi atbalstīt lauksaimniecības tehnikas iegādi, subsīdējot līdz 10 procentiem bankas kredītu procentu atmaksu.

Zemniekiem der zināt arī to, ka šogad daudz labvēlīgāks subsīdiju mehānisms ir liellopu (buļļu) gaļas ražošanas veicināšanai. Noteiktas piemaksas liellopiem, kuru svars pārsniedz 400 kilogramus.

Tuvākajā laikā lauksaimnieki saņems iekavētās pērnā gada subsīdijas par ceturto ceturksni, jo Finanšu ministrija naudu jau ieskaitījusi Zemkopības ministrijai.

rajona asociācijā iestājusies tikai «Turība» un «Jersika». Bija piedāvājums arī paju sabiedrībai «Ausma», taču tās turpmākais liktenis, pēc Pētera Kočkera vārdiem, nav zināms.

Uzskatu, ka šāda sadarbšanās ir vajadzīga, īpaši tādām paju sabiedrībām, kuras ražo lauksaimniecības produkciju lielā apmērā.

Par asociācijas priekšsēdētāju sanāksmē ievēlēts Ogres rajona paju sabiedrības «Madliena» vadītājs Jūlijs Beļauņieks. R.Kavinskis ievēlēts par asociācijas valdes locekli.

A.Ļjina

MEŽSAIMNIECĪBA

Livānu
virsmežniecības
virsmežzinis
Andrejs Rudzītis:

«Mežs ir
lielākā
Latvijas
manta un
bagātība.»

Par meža politiku valstī runā ne tikai šīs nozares speciālisti, bet arī politiķi, kultūras un zinātnes darbinieki. Nesen Latviešu biedrības namā par to diskutēja inteliģence.

Problēmu ir daudz. Diemžēl, kad runā par valsts politiku meža lietās, vispirms vaino virsmežniecības, bet tikai pēc tam saskata likumu nepilnības.

Varu apliecināt, ka valsts mežos mežizstrāde notiek tikai likumā noteiktajā kārtībā. Mani uztrauc privāto mežu liktenis: apsaimniekošana, nocirsto platību atjaunošana, kā arī tas, kā notiek mežizstrāde. Ir nelikumīgas cirtes, ir saimnieciska rīcība, kuras dēļ lauku māju saimnieks iznīcina ne tikai savas meža platības, tās neatjaunojot, bet arī pakļauj riskam (nesakoptā mežā vairojas slimības) kaimiņu meža īpašumus.

Diemžēl valstī nav tāda likuma, ar kuru varētu apturēt privāto mežu apsaimniekošanu. Īpašnieks zina, ka virsmežniecība vai vietējā mežniecība arī par nelikumīgu ciršanu neko sevišķu viņam neizdarīs. Sastādīts protokols, kuru patiešām ir daudz, vēl neko nenožīmē. Spilgts piemērs. Preiļu pilsētas tuvumā ir Anspoku meža masīvs, kuru nupat izcirta nelikumīgi. Viens amerikāņu kungs, kas ir šī meža īpašnieks, kādam Rīgas kungam atļāvis apsaimniekot savu mežu. Lūk, viņš arī «apsaimniekoja», nocirsams lielās egles...

Ar nožēlu jāsecina, ka tikai dažādi privāto mežu īpašnieki, nocērtot kailcirti, domā par izcirtuma kvalitatīvu atjaunošanu. Citviet rajonā šādās platībās, kur veikta mežizstrāde, veidojas briķšņi. Zemnieki nedomā par to, ka mežs ir lielākā gan valsts, gan viņu pašu bagātība. Acīmredzot, nesaprot to, ka no meža vajag gūt ne tikai mirkļa la-

bumu, kokus izcērtot. Jāveido arī jaunaudzes, lai arī nākamajam paaudzēm šī bagātība būtu labs mantojums.

Nedrīkst paņemt labāko koksni, bet mazvērtīgāko atstāt mežā. Mežu apsaimniekošanā ir ciršu veidi, kuros patiešām atļauts izcirst labākos kokus. Taču tas jādarina profesionāli, lai izaugtu jauns augstvērtīgs mežs. Taksatori, kuri privātmēžos veic ierīcības darbus, katram zemniekam cenšas paskaidrot, kā labāk apsaimniekot viņa platības. Acīmredzot, šodienas ekonomiskie apstākļi laukos ir tik nelabvēlīgi, ja kā vienīgi izdzīvošanas un saimniekošanas avotu zemnieks redz koku nociršanu un pārdošanu. Tikai — kā pēc zemnieks to dara kā pagadās, nevis tā, kā to viņam ieteic meža speciālisti?

Īpašnieki atguva tos mežus, kas piederēja paju sabiedrībām, nedaudz arī valsts meža platības. Par sertifikātiem tika pārdoti tikai bijušo kolhozu, nevis valsts meži. Sabiedrības viedoklis, ka par sertifikātiem iztīro valsts mantu — mežus, nav pareizs. Nesen Rīgā, kad notika virsmežzinu sanāksme, mēs uzrakstījām vēstuli Valsts prezidentam un Ministru prezidentam ar lūgumu nepārdot valsts meža platības par sertifikātiem. Jo kam tad šie sertifikāti ir vairumā? Firmām, kuras tos lēti iepirka no izdzīvotājiem. Uzskatām, ka šādām firmām pārdot mežu ir bīstami. Iedomāsimies, kas pēc tam notiks ar šādu privātmēžu? Protams, to nekavējoties izcirtīs un pārdo. Cits jautājums, — ja ir nelieli meža puduri, bet laukos jāiztaiso robežas, var pārdot kādu hektāru meža lauku māju saimniekam, kuram tā vispār nav.

Valsts meža dienesta liktenis, kā turp-

māk valsts politika mežsaimniecības lietās, ir neskaidra. Notiek mežsargu štatu samazināšana. Esam spiesti samazināt iecirkņu skaitu. Tas, protams, vēl vairāk var pasliktināt privāto mežu apsaimniekošanas kontroli. Jau tagad viena mežsarga pārziņā un kontrolē ir vairāk nekā 200 īpašumi.

Valsts meža dienests — virsmežniecība — ar mežizstrādātājiem nenodarbojas. Ar mežizstrādātājiem, kuras nopērk cirsmas, noslēgti 14 ilgtermiņa līgumi. Preiļu rajona teritorijā mežizstrādi veic 11 firmas, tās nav pārāk lielas uzņēmējdarbības. Cirsmas pārdodam izsolēs. Šogad, salīdzinot ar pagājušo gadu, pieprasījums pēc cirmām ir samazinājies. Arī kokmateriālu cenas ir zemākas, kas, iespējams, ir saistīts ar mūitas tarifiem. Noteikta augstāka celma nauda. Katram pagastam ir precizēti takses koeficienti. Jau pagājušajā gadā, kad rīkojām izsoles, rēķinājāmies ar to, ka celma nauda būs lielāka, tāpēc cirsmu pamatcena bija augstāka. Cirsmas, kuras izstrādā valsts mežos, tiek kontrolētas. Ir noteikta meža atjaunošanas kārtība, kura tiek ievērota.

Uztrauc īpašnieku pasivitāte, jo viņi gandrīz nestāda un nesēj jaunus mežus. Viņiem atgādājam, ka nav problēmu ar stādu iegādi, jo kokaudzētavas tos piedāvā vairumā. Arī pašlaik var pieteikt sēklu materiālu, lai mežu iesētu. Var izmantot mežņepus. Tos izrokot un pārstādot, var lēti atjaunot mežu. Taču mūsu lauku jaunie saimnieki uz šiem atgādinājumiem nereaģē.

Ir noteikts, ka visas nocirstās kailcirtes jāatjauno triju gadu laikā. Valsts meža sektorā pērn atjaunoti 125 hektāri, no kuriem kvalitātes prasībām atbilda 101 hektārs jaunaudžu. Arī šogad atjaunojamās platības būs aptuveni 120-130 hektāri. Kad savu izcirsto īpašumu atjaunos īpašnieki, nevaru prognozēt. Vai tiešām tikai tad, ja ar varu kāds to piespiedīs darīt?

Saimnieciskie darbi mežā nebūt nesokas kā gribētos. Iesākti meliorācijas darbi, bet no jauna gandrīz netiek būvēti meža ceļi. Visu nosaka nauda, kuras mežniecībai pietrūkst. Jo celma nauda ir pārāk zema, bet mežu apsaimniekošanas darbu izmaksas — pārāk augstas.

Uztrauc arī tas, ka diemžēl virsmežniecība pat ne tuvākajā laikā nevarēs savu īpašumu ierakstīt Zemesgrāmatā, jo nevar veikt mērniecības darbus — tam vajadzīga liela nauda.

Dzintra Salmiņa,
virsmežziņa vietniece:

«Slimības posta
gan valsts,
gan privātos mežus.»

Tāpat kā cilvēks, slimo arī koki. Slimību dēļ iznīkst veselības mežu audzes. Valsts mežu stāvoklim seko meža dienesta speciālisti, bet privāto mežu uzraudzība jāveic to īpašniekiem.

Zemniekiem jāzina, ka visbīstamākais kaitēklis, kas iznīcina un bojā mežus, ir mizgrauži. Jāseko, vai egļu audzē no kokiem netek sveķu lāses. Ja tā notiek, iespējams, egles bojā mizgrauži. Tie var nodarīt ļoti lielus postījumus.

Vasarā, kad ir labvēlīgi apstākļi, mizgrauži sāk izlidot. Tas notiek maijā, bet otrā paaudzē izlido jūlijā. Lai glābtu kokus no šiem kaitēkļiem, izcirtumos liek feromonus slazdus, kuros ir ievietots speciāls šķidrums, uz kura smaržu mizgrauži salido. Pāris dienu laikā vienā slazdā var savākt aptuveni puslitru šo kaitēkļu.

Mežniecības speciālisti nosaka pasākumus, lai nepieļautu šī kaitēkļa savairošanos. Ja tas savairojies lielā daudzumā, jāveic pat sanitārā kailcirtē. Ja mazākā apjomā, — jāveic sanitārā izlases cirte, un sagatavotie kokmateriāli jāizved līdz jūnijam, bet vasarā izcirstie — viena mēneša laikā.

Priežu audzēm ļoti bīstama ir lūksngrauža parādīšanās. Šo kaitēkli tautā sauc par mazo vai lielo «dārznieku». Kaitēkļu savairošanos priežu mežos veicina ugunsgrēki, ja apdegušie koki savlaicīgi nav izvēti. Priežu lūksngrauzi sastopami Steķu silā, kā arī Aglonas pusēs mežos. Iespējama to invāzija arī citur. Protams, nav vienkārši ātri un efektīvi likvidēt ugunsgrēku sekas ne valsts, ne privātajos īpašumos. Tomēr šo darbu jācenšas izdarīt iespējami ātrāk, kamēr izpostītajā mežā nav savairojušies kaitēkļi, kuri nodarīs vēl lielākus postījumus. Īpašniekiem, kuru meži cietuši ugunsgrēkos, savas platības jāapsēko. Tas regulāri jādarina arī tajās meža platībās, kur pagaidām nekādu postījumu nav bijis. Jo mežu kaitēkļi savairojas ātri un veic savu postošo darbību.

Pirms dažiem gadiem bija arī bērza kaitēklis, kuru sauc par sprīzmeti, kas īpašus zaudējumus neradīja. Bērziem pazuda lapas, tāpēc aizkavējās to augšana.

Cilvēkus uztrauc, ka mežos savairojušās ērces. Katrs var pasargāt savu veselību potējoties. Nav citu līdzekļu, arī mežu ķīmiskā apstrāde pret ērcēm vēl nav iespējama.

Starp mežsaimniecības speciālistiem ir arī mežu patologi. Ar Livānu virsmežniecības starpniecību, ja ir nepieciešams, šādu speciālistu var uzaicināt arī privātā meža saimnieks, ja redzams, ka mežs bojājas. Speciālists nekļūdi noteiks kaitēkļu sugu, kas savairojusies. Pēc tam meža īpašnieks varēs veikt profilaktiskus pasākumus, lai kaitēkli, tā teikt, neielaiestu dziļāk savā un arī kaimiņa mežā.

Nav īstu medību fanu, ir tikai gaļas mednieki...

Tā uzskata Livānu virsmežniecības mežu uzraudzības un medību inženieris Māris Bondars, kurš atbild par virsmežniecības medību saimniecību:

— Pēc jaunā medību likuma visas medību platības noformētas pa iecirkņiem, izstrādāti to apsaimniekošanas projekti. To veica valsts uzraudzības institūcija — medību ierīcības uzņēmums, kas sagatavo projektus. Šajos projektos iestrādāti praktiski uzdevumi, kuru veic mednieku organizācijas.

Tagad mednieki savu apgaitu iznomā no valsts un privātā meža saimniekiem. Ir noslēgti līgumi. Valsts medību platības, kas bija iekļautas apgaitās, palika bez izmaiņām. Privāto mežu īpašnieki, tāpat zemes lietotāji, izlemj paši — sadarboties vai nē ar mednieku organizācijām. Arī ar nomas maksu ir līdzīgi. Valsts mežā tā ir obligāta, bet ar privāto zemju īpašnieku — pēc vienošanās.

Valsts meža izmantošana vienam medniekam izmaksā aptuveni Ls 10 gadā. Mednieku organizācijām, kuras medī lielākās platībās, tā var būt līdz Ls 40 gadā.

Medniekiem ir «darbs», ja ir mežzvēri, ko medīt. Viņiem arī jāparūpējas, lai šie zvēri būtu, tos pasargājot no iznīcināšanas, ziemeļi, kad zvēriem nav barības, — piebarojot. Pērn bija auksta un dziļa ziema, tāpēc stirnu skaits samazinājās uz pusi. Arī klejojošie suņi un vilki iznīcināja šos zvērus, kā arī malu mednieki padarā savu nelāgo darbu.

Atbilstoši zvēru daudzumam nosakām licenču skaitu. Šajā medību sezonā Livānu virsmežniecība stirnu atšaušanu samazināja 2,5 reizes, salīdzinot ar iepriekšējām sezonām. Stirnu medībām izdotas 244 licences, mednieku organizācijas atšāva 167 stirnas, jo dažas organizācijas no stirnu medīšanas atteicās,

uzskatot, ka jāļauj šiem zvēriem savairoties. 74 licences mednieki saņēma aļņu medībām, nomedīti 57. Nomedīti 13 brieži (bija 25 licences). Brieži pārsvarā mitinās Krustpils pusēs mežos, bet ir sastopami visā Preiļu rajona teritorijā. Aļņu medības veiksme atkarīga no mednieku prasmes, kuras mūsdienu nereti pietrūkst. Mežzacūku medību sezona beigsies šomēnes, limits — 179 cūkas. Paredzams, ka no šī skaita tiks nomedīti 70-80 procenti.

Bez organizētajiem medniekiem, pa laukiem un mežiem siro malu mednieki. Arī viņiem, rāda mūsu prognozes, «neveicas», jo zvēru ir kļuvis mazāk. Malu mednieki nošauj aptuveni 20-30 procentus no tā zvēru daudzuma, uz kuru ir izsniegta oficiālas licences.

Virsmežniecības teritorijā ir aptuveni 45-50 vilki. Tos medī katru sezonu. Veiksmīgākās medības bija pirms diviem gadiem, kad mednieki nošāva 24 vilkus. Pērn nošauti 15, šogad — jau 16. Vilku medības turpināsies. Cilvēkiem parasti uzbrūk tikai ar trakumsērgu slimī dzīvnieki: jenotsuņi, lapsas, vilki. No mežzvēru slimībām otra pēc bīstamības ir mežzacūku trihineloze. Medniekiem, kuri lieto mežzacūku gaļu, jāzina tās termiskās apstrādes noteikumi, gaļu laboratoriski jāizmeklē.

Mūsu mežos nedzīvo lūši. To pēdas manītas uz robežas ar Daugavpils virsmežniecības mežiem. Ir neliels skaits medņu, medņu rieta vietas. Medņu atšaušanai limitus neiedalām, jo uzskatām, ka šiem skaistajiem putniem jāvairojas. Daudz ir rubeņu, bet mednieki ir slinki. Acīmredzot, viņi šo putnu uzskata par sīku medījumu, jo sezonā nošauj tikai apmēram 10 rubeņu gaiļus.

Diemžēl jāsecina, ka Latvijā, arī mūsu virsmežniecības teritorijā, lielākoties ir gaļas mednieki, bet nav īstu medību fanu, kuriem

medības ir sports, atpūta. Varbūt, to nosaka pašreizējais cilvēku materiālais stāvoklis. Perspektīvā, iespējams, daudz kas mainīsies arī medību lietās. Kļūst dārgāka municija, licences, meža zvēru nav tik daudz kā agrāk, jāsamaksā noma par medību platībām. Tiem, kuri ir tā sauktie gaļas mednieki, medības var arī neatmaksāties.

Skaitļi un fakti

- Livānu virsmežniecības vadībā darbojas Preiļu, Livānu, Aglonas, Jersikas un Atašienes mežniecības.
- Virsmežniecības pārziņā ir 114700 ha mežu, to skaitā — valsts meža platības aizņem 54116 ha, privātie meži — 60644 ha.
- Iepriekšējā saimnieciskajā gadā (no 1. oktobra līdz 30. septembrim) mežos izcirsti 28,9 tūkstoši m³, bet valsts mežos — 77,2 tūkstoši m³ kokmateriālu. Valsts mežā no izcirstā daudzuma 50,6 tūkstoši m³ izcirsti galvenajā cirtē, bet 26,6 tūkstoši m³ — starpcirtē.
- Valsts meža ciršanas tāme izpildīta par 83 procentiem. Kailcirtē netika apgūti 6 tūkstoši m³, bet starpcirtē — 10 tūkstoši m³.
- 1996. kalendārajā gadā Livānu virsmežniecībā notika 6 cirsmu izsoles, pārdoti 35 tūkstoši m³ meža.
- Virsmežniecības ieņēmumi 1996. gadā bija Ls 120403.
- Piešķirta valsts dotācija Ls 52000. 1997. gada budžets būs par Ls 20000 lielāks. Papildus ieņēmumi veidosies no paaugstinātās celma naudas, no kuras virsmežniecība saņem 54 procentus. Pērn aptuveni ieņēmumi no celma naudas bija Ls 82560.
- Pēc meža dienesta speciālistu prognozēm, lai veiktu saimniecisko darbību, algoju darbinieki, virsmežniecības gada budžetam vajadzētu būt vismaz Ls 264654.
- Pagājušajā gadā notika apmēram 60 nelieli ugunsgrēki. Aizdegās Vilksalu purvs Turku pagastā, kur izdega ap 200 hektāru.
- No budžeta mežu apsardzībai pērn iztērēti Ls 15648. Šī nauda izlietota meža ugunsgrēku dzēšanai, algojot strādniekus. Lielu palīdzību ugunsgrēku likvidācijas organizēšanā sniedza Livānu pilsētas dome. Strādāja daudz bezdarbnieku.
- Mežu atjaunošanas darbiem no budžeta tika iztērēti Ls 1700. Mežu atjaunošanas darbus labi veica firmas, ar kurām ir noslēgti ilgtermiņa mežizstrādes līgumi.
- Virsmežniecībā strādā 73 darbinieki, kuri ir ierēdņu kandidāti, 8 darbinieki strādā virsmežniecībā, pārējie — mežniecībās. Algo arī strādniekus.

Lappusi sagatavoja Aina Iljina, fotogrāfēja Jānis Silickis

Izglītības valsts inspekcijai apņēmuši pieci gadi

Intervija ar Preiļu rajona valsts izglītības inspektoru Jāni Lozdu

— Ar ko nodarbojas valsts izglītības inspektors?

— Skolu inspekcijas institūcija, tautskolu un citi inspektori ir darbojušies jau no neatkarīgās Latvijas Republikas pirmsākumiem. Inspektori tika iecelti gan atsevišķu mācību priekšmetu, gan īpaša tipa skolu pārraudzībai. Inspektoram pēc iespējas bieži bija jāpameklē skolas. Inspektors rūpējās par izglītības veicināšanu savā iecirknī, saskaņā ar likumu un valdības rīkojumiem pārraudzīja mācīšanu un audzināšanu visās obligāto mācību skolās un tām pielīdzinātās iestādēs.

LPSR laikā Izglītības ministrijā strādāja skolu inspektori dažādu nosaukumu struktūrvienībās un to skaits dažādos gados bija no 15 līdz 25 un vairāk. Bez tam katrā rajona (pilsētas) izglītības nodaļā vēl darbojās 3-5 skolu inspektori, kuru funkcijas bija līdzīgas pašreizējām valsts izglītības inspektora funkcijām, bet kuras konkrētajā administratīvajā teritorijā tagad veic viens cilvēks.

Atbilstoši atjaunotās Latvijas Republikas 1991. gadā pieņemtajam izglītības likumam valsts izglītības inspektors: uztur saikni starp mācību un audzināšanas iestādēm, pašvaldību un ministriju; kontrolē likumdošanas aktu ieviešanu attiecīgā reģiona mācību un audzināšanas iestādēs; pārstāv ministriju pašvaldībās un mācību un audzināšanas iestādēs.

Tika izveidota Izglītības Valsts inspekcija (IVI) kā atsevišķa izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) struktūrvienība, kas 1994. gadā kļuva par pastāvīgu IZM pakļautības iestādi. Izglītības valsts inspektora un IVI funkcijas, tiesības, struktūru un darba organizāciju sīkāk reglamentē ministra apstiprināts nolikums.

Izglītības sistēma ir viena no komplikētākajām sistēmām ar milzīgu resursu un informācijas ietilpību, lielu inerci un nepārvērtējamu nozīmi.

Sistēmas pārvaldes līmeņa un pašas sistēmas funkcionēšanas neatņemams elements līdztekus plānošanai, procesa organizēšanai un tā korekcijai, lēmumu pieņemšanai un citiem pārvaldes elementiem ir izglītības procesa norises un rezultāta kontrole un novērtēšana, nepilnību un problēmu gadījumā organizējot vai veicinot to novēršanu, — tā nodrošinot sistēmas pozitīvu attīstību. Valsts un sabiedrība šajos procesos ir vistiešāk ieinteresētas, jo izglītības līmenis un kvalitāte tiešā veidā saistīta ar šīs tautas un valsts konkurences spējam un izdzīvotību nākotnē.

Inspekcijā strādāju kopš 1992. gada augusta. Nosaukums dažas funkcijas, ko veic inspekcija: nodrošina uzraudzību par izglītības valsts politikas īstenošanu un LR spēkā esošo normatīvo aktu ieviešanu izglītības iestādēs un pašvaldību izveidotajās izglītības pārvaldes iestādēs — šobrīd skolu valdēs u.c. Nodrošina visu izglītības iestāžu mācību procesa kontroli neatkarīgi no to pakļautības. Analizē izglītības iestāžu darbību un izstrādā priekšlikumus normatīvo aktu pilnveidošanai un izglītības iestāžu darbības uzlabošanai. Organizē izglītības standartu ieviešanas kontroli izglītības iestādēs. Vada vispārīgizglītīgo un speciālo izglītības iestāžu akreditācijas komisijas darbu un akreditācijas norisi, piedalās ar izglītību un vidējo speciālo mācību iestāžu akreditācijā. Un veic vēl vairākas citas funkcijas.

Tās izpildot, inspekcija ir tiesīga: piedalīties pašvaldības izglītības pārvaldes institūciju sēdēs un sanāsmēs, sasaukt izglītī-

bas iestāžu darbinieku apspriedes, veidot grupas un komisijas ar izglītību saistītu jautājumu risināšanai un izglītības iestāžu pārbaudei, apmeklēt izglītības iestādes, tikt ar to darbiniekiem, audzēkņiem un vecākiem, pārbaudīt šo iestāžu pedagoģisko un pārvaldes procesus, izvērtēt izglītības iestāžu vadītāju darbību, pieprasīt informāciju un paskaidrojumus no izglītības iestādes vadītāja par viņa vai iestādes darbinieka rīcību vai bezdarbību un tā tālāk. Manas, kā inspekcijas darbinieka, funkcijas nosaka

Akreditācijas rezultātus paziņo paplašinātā pedagoģiskās padomes sēdē. Komisija sagatavo ziņojumu par akreditācijas rezultātiem un komisijas lēmumu par tiesībām izsniegt valsts dokumentu noteiktas pakāpes izglītības iegūšanai. Izziņu un lēmumu iesniedz skolai, dibinātājam un pašvaldībai.

Rajona akreditācijas komisijas lēmumu iesniedz Galvenajai akreditācijas komisijai Rīgā, Vaļņu ielā 2. Ja nav motivētu iebildumu, izglītības un zinātnes ministrs paraksta akreditācijas apliecību un apstiprina ar

Atjaunotās Latvijas Republikas 1991. gada Izglītības likumā tika ieviests jēdziens «valsts izglītības inspektors» un noteikts, ka ministrs rajonos, valsts pakļautības pilsētās un pilsētu rajonos ieceļ valsts izglītības inspektorus, kas ir pakļauti tieši Latvijas Republikas izglītības ministram. Izglītības valsts inspekcijai apņēmuši pieci darbības gadi.

Mūsu rajonā valsts izglītības inspektora amatā strādā Jānis Lozds.

Nolikums, konkrēto civildienesta ierēdņu amatu apraksti, dienesta instrukcijas un darba līgumi. Darba kabinets atrodas Preiļos, Raiņa bulvārī 19-38, LV 5300, apmeklētāju pieņemšana pirmdienās no pulksten 9.00 līdz 14.00, telefons 21091.

— *Kas ir skolu akreditācija, pedagoģi ziņa, jo to ir izjutuši. Savukārt vecāki grib zināt, kas tā tāda, cik bieži notiek, kas izlemj, ka skolu nepieciešams akreditēt?*

— Saskaņā ar LR Izglītības likuma 8. pantu ir apstiprināts vispārīgizglītīgo un speciālo skolu akreditācijas nolikums.

Akreditācija ir tiesību piešķiršana skolai izsniegt noteikta parauga valsts dokumentu (licību, apliecību par pamatzglītību, atestātu par vidējo izglītību, apliecību par speciālās skolas beigšanu).

Akreditācijai pakļautas visas Latvijas Republikā darbojošās skolas, kuras pretendē uz Valsts dokumenta izsniegšanu skolēniem par noteiktas pakāpes izglītību.

Akreditātai skolai izsniedz noteikta parauga akreditācijas apliecību uz noteiktu laiku, bet ne ilgāk kā līdz 10 gadiem. Skolas akreditāciju, atkārtotu akreditāciju, kā arī pirmstermiņa akreditāciju ir tiesīgi pieprasīt valsts izglītības inspektors, skolas vadība, skolas padome, skolas dibinātājs, pašvaldība, kuras teritorijā skola darbojas. Akreditāciju veic IZM valsts sekretāra apstiprināta rajona akreditācijas komisija 5-7 cilvēku sastāvā. Šo komisiju veido un vada valsts izglītības inspektors sadarbībā ar skolu valdi. Skolēnu zināšanu līmeņa, stundu plāna un valsts standartu izpildes analīzes sagatavošanai komisijas priekšsēdētājs ir tiesīgs iesaistīt komisijas darbā kvalificētus ekspertus atbilstoši skolas profilam.

Jaunatvērto un reorganizēto skolu akreditācija notiek ne vēlāk kā līdz pirmā mācību gada beigām. Skolas akreditācijas ilgumu nosaka akreditācijas komisijas priekšsēdētājs, ņemot vērā skolas tipu, klašu kompleksu skaitu un citus faktorus.

Skolu vērtē pēc skolas darbības rādītājiem, kurus var sadalīt sešos lielos jautājumu blokos: skolas vadības darbs, skolas darbības procesa analīze, skolas materiālā bāze un tās pielietojums, ārpusmācību stundu darba organizācija, skolēnu veselības aizsardzība un sadzīves apstākļi, skolas finansālā nodrošinājums un tā mērķtiecīga izmantošana.

ministrijas apaļo zīmogu.

Ja komisija skolas darbā konstatē trūkumus, kurus iespējams novērst, tā ir tiesīga pieņemt lēmumu par skolas akreditācijas atlikšanu uz noteiktu laiku. Ja komisija pieņem lēmumu par akreditācijas atteikumu, tad tā iesaka skolas dibinātājam un pašvaldībai tālāko rīcību, tajā skaitā priekšlikumu par skolas reorganizāciju vai slēgšanu. Ja skolas dibinātājs vai pašvaldība nepiekrīt rajona komisijas slēdzienam, — strīdu izskata republikas Galvenā akreditācijas komisija, kuras pieņemtais lēmums ir galīgs. Preiļu rajonā 1997. gadā akreditācijai pakļautas: Vārkavas pamatskola, Preiļu Valsts ģimnāzija, Preiļu 1. pamatskola.

— *Krievu tautības vecāki ar dažādām izjūtām uzņem zinašanos krievu plūsmas skolās, kur šajā mācību gadā divi mācību priekšmeti jā māca latviešu valodā. Nevar teikt, ka arī pašas skolas to būtu uzņēmušas ar sajūsmu. Kā jūs to komentē?*

— 1995. gada 10. augustā Saeima pieņēma likumu «Grozījumi Latvijas Republikas Izglītības likumā». Šie grozījumi 1991. gadā Izglītības likuma 5. pantu papildināja ar sešiem daļu šādā redakcijā: «Mazākumtautību vispārīgizglītīgo skolās, kurās mācībuvaloda nav latviešu, 1.-9. klasē vismaz divas, bet 10.-12. klasē vismaz trijos humanitārajos vai eksaktajos mācību priekšmetos mācībām pamatā jānotiek latviešu valodā.» Šī panta grozījums stājās spēkā ar 1996./97. mācību gada sākumu.

Paredzēts, ka valsts finansētajās augstskolās mācības notiks valsts valodā, un tiek uzskata pakāpeniska pāreja uz latviešu mācību valodu vidējās mācību iestādēs. Valsts atbalsta arī nacionālo minoritāšu skolu, kurās daļa priekšmetu tiek mācīti minoritātes valodā, daļa — valsts valodā. Izglītības likuma 5. panta grozījumu mērķis ir radīt priekšnoteikumus šai pakāpeniskajai pārejai, lai cittautu mācībuvalodas pamatskolu beidzēji Izglītības likuma projektā paredzētajā laikā varētu sekmīgi iegūt zināšanas vidusskolā latviešu mācību valodā, vidējo mācību iestāžu absolventi spētu konkurēt darba tirgū un viņu iespējas neierobežotu LR Valodu likumā noteiktās normas.

ANO Attīstības programmas eksperti uzskata, ka valsts valodas padziļinātas apguves uzsākšanai piemērotākie mācību priekšmeti ir tie, kas saistīti ar skolēnu prak-

tisko darbību (fiziskā audzināšana, mūzika, vizuālā māksla un darbmācība), kā arī tie mācību priekšmeti, kuri ar savu saturu veicina integrēšanos Latvijas sabiedrībā (vēsture, ģeogrāfija, bioloģija). Ieteikums neizslēdz skolas tiesības izvēlēties citus mācību priekšmetus, ja skolas pedagogu valsts valodas prasme, mācību līdzekļu nodrošinājums un skolēnu sagatavotība to atļauj.

Veicot cittautu mācībuvalodas skolu apmācību un no sarunas ar skolotājiem, kas priekšmetus māca valsts valodā, tika konstatēts, ka skolas pamatā ir izvēlējušās fizisko audzināšanu, vizuālo mākslu un citus ar praktisko darbību saistītos mācību priekšmetus, kā arī vēsturi, ģeogrāfiju un civilizāciju — tos mācību priekšmetus, kuri sniedz priekšstatu par vidi, kurā viņi dzīvo — gan politisko, gan kultūri vēsturisko.

Izglītības un zinātnes ministrija aicina skolas izvērtēt savas iespējas un, ievērojot ieteikumus, pāriet uz iespējami vairāk priekšmetu apguvi valsts valodā, sagatavojot pamatu latviešu valodas apmācības Valsts programmas pilnīgai realizācijai.

Skolu direktoru pienākums ir nodrošināt kvalitatīvu mācību procesu skolā, atbalstīt skolotāju vēlmē apmeklēt kursus kvalifikācijas paaugstināšanai gan valsts valodā, gan savā mācību priekšmetā.

— *Runājot par valsts valodu, acimredzot, jāatgādina arī, kādas prasības šajā ziņā izvirzītas pedagoģiskajiem darbiniekiem.*

— Izglītības un zinātnes ministrija, pamatojoties uz Latvijas Republikas Valodu likumu, Izglītības likumu un saskaņā ar «Valsts valodas prasmes atestācijas nolikumu», noteikusi, ka visu izglītības iestāžu pedagoģiskajiem darbiniekiem, kuri nav ieguvuši izglītību valsts valodā, valsts valodas prasmes līmenim jāatbilst valsts valodas prasmes 3. (augstākā) pakāpei. Apstiprināti valsts valodas prasmes atestācijas termiņi. Pirmsskolas skolotājiem, skolotājiem, kuri savu mācību priekšmetu māca valsts valodā, un valsts valodas skolotājiem — līdz 1997. gada 1. septembrim, pārējiem izglītības iestāžu pedagoģiskajiem darbiniekiem — līdz 1998. gada 1. septembrim.

— *Paldies par šīm atbildēm, un norādīsim, ka uz citiem jums uzdotajiem jautājumiem atbildēsiet pēc kāda laika.*

— Labprāt piekrišu. Taču, izmantojot šo izdevību, vēlos atbildēt uz diviem jautājumiem, ko esmu saņēmis personīgi no rajona iedzīvotājiem.

Kas jāievēro, pieņemot darbā pedagoģiskos darbiniekus? Ja darbā pieņem skolotāju, kuram nav attiecīgas pedagoģiskās izglītības, skolas direktoram jāievēro IZM rīkojumā Nr. 178 noteiktās prasības, pieņemšanu saskaņojot ar izglītības valsts inspektoru. Skolas direktora vietniekam nepieciešama augstākā pedagoģiskā izglītība un vismaz trīs gadus ilgs pedagoģiskais stāžs.

Vai skolotājs drīkst bērniem uzspiest savu reliģisko pārliecību? 1996./97. mācību gadā valsts un pašvaldību skolās var mācīt kristīgās ticības mācību atbilstoši likumam «Grozījumi Reliģisko organizāciju likumā» un IZM izstrādātajai likuma lietošanas kārtībai. Pārējos mācību priekšmetos jāvadās no IZM apstiprināto standartu, programmu prasībām. Skolotājs nav tiesīgs mācību procesā kā vienu no metodēm izmantot savu reliģisko pārliecību.

*Interviju sagatavoja
L.Rancāne
J.Silicka foto*

Džeinas Dārlingas dāvinājums bibliotēkai

Pirms kādā laikā Preiļu rajonā uzturējās un strādāja Miera korpasa pārstāve, ASV iedzīvotāja Džeina Dārlinga. Kā negaidītu un ļoti patīkamu pārsteigumu rajona galvenā bibliotēka nupat saņēmusi ziņu, ka Džeina Dārlinga bibliotēkai dāvinājusi žurnāla «National Geographic» («Nacionālā ģeogrāfija») abonementu uz pieciem gadiem un arī pirmo žurnāla numuru. «Nacionālā ģeogrāfija» ir bagātīgs ar krāšņiem attēliem, izziņas materiāliem un arī tik dārgs, ka bibliotēka pati to nevarēja atļauties pasūtīt.

«Fledermauša» otrā kasete

Bērnu popgrupa no Preiļiem «Fledermauši» koncertē rajona skolās. Tā dziedāja Aglonā, Vārkavā, uzstāsies Rožu-

pē. Gatavojas arī bērnu popgrupu un deju grupu festivālam «Baltā kaza», kas notiks Jelgavā. Iznākusi «Fledermauša» otrā kasete «Globuss». «Fledermauša» klausītāji tiek lūgti uz tās prezentāciju, kas notiks kinoteātrī «Ezerzeme» 28. janvārī pulksten 14.00.

L.Rancāne

Gaidāmi tiesu darbi

Latgales apgabaltiesa nesēn izskatīja Līvānu melioratīvā uzņēmuma prasību pret Aglonas baziliku. Tiesa atzina, ka Aglonas bazilikas vadībai jāsamaksā melioratoriem par veiktajiem darbiem 21 tūkstoši 534 latus.

Sajā sakarā piezvanīju uz Preiļu SCO, kura jau kopš 1993. gada nevar un nevar sagaidīt no bazilikas krievu parāda summu par rekonstrukcijas laikā veiktajiem darbiem. Vladimirs Haritonovs pastāstīja, ka arī viņa vadītā organizācija jau ga-

tavojot materiālus, lai iesniegtu prasību tiesā.

Kopējā parādu summa, ko bazilika nebija samaksājusi par padarīto, bija 87 tūkstoši latu. 1995. gadā valdība pieņēma lēmumu un no Valsts īpašuma fonda līdzekļiem divas reizes pārskaitīja pa piecpadsmit tūkstošiem latu bazilikas parādu segšanai. Tad mainījās premjeri, fondu likvidēja. Taču parāda summa 57 tūkstošu latu apmērā (bez inflācijas procentiem) palika.

«Līdz šim mēs cerējām, ka parādu samaksās,» teica V. Haritonovs. «Taču tagad esam nolēmuši cīnīties par to, jo parāda dēļ esam kritiskā stāvoklī. Ja mēs saņemsim visu mums pienākošo naudu (ar inflācijas procentiem), varēsim arī norēķināties ar valsti par lielajiem nodokļu parādiem.»

Tātad, gaidāmi tiesu darbi.

L.Kirillova

Tiesu izpildītājiem piedzīt parādus nav viegli...

Kad tiesa pieņēmusi galīgo lēmumu par parādu piedziņu, darbu sāk tiesu izpildītāji. Šādas situācijas rodas neveiksmīgas uzņēmējdarbības dēļ, dažkārt ir kredītsaistību apzināta neizpilde. Tiesu izpildītājs vainīgam vispirms piedāvā labprātīgi segt zaudējumus. Ja šādu vienošanos neizdodas panākt, notiek aprakstītās mantas izpārdošana.

Parādu piedziņa prasa laiku. Nereti norēķini jāveic ar vairākām personām vai uzņēmējdarbībām, kurām jāatdod nauda. Gadās, ka jau līdz tiesai parādnieks savu mantu ir paspējis pārdot, ka manta iekļāta vairākām bankām.

Tiesu izpildītāju amats ir grūts un dažkārt pat bīstams. Rajona tiesu izpildītāja E. Rinča stāsta:

— Uztrauc uzņēmējdarbību īpašnieku nenopietnā attieksme pret savas firmas ekonomisko stāvokli, ka darba devēji nerēķinās ar cilvēkiem, kuri strādā viņu uzņēmumos, — nemaksā algas, sociālo nodokli. Cilvēki, kuri strādāja pie šāda uzņēmēja, ne tikai zaudē darbu, bet arī nevar saņemt bezdarbnieka pabalstu, jo par viņiem nav nomaksāts sociālais nodoklis.

Ari tiesas lēmuma izpilde nebūt nav vienkārša. Pāriet laiks, kamēr tiesu izpildītājs veic savu darbu. Ja izrādās, ka uzņēmējdarbībai nav tik daudz mantas, cik ir parādu, šos parādus ir grūti piedzīt. Parādnieks nereti maina dzīvesvietu. Tas viss ļoti sarežģī tiesu izpildītāju darbu. Lūk, daži piemēri. Par vairāk nekā neveiksmīgu jāuzskata zemnieku saimniecības «Jaunaglonā» darbība. No tās īpašnieka Nikolaja Leonova tiesu izpildītājam jāpiedzen 41380 latus. Tikai darba algas un sociālais nodoklis, ko uzņēmējs nav samaksājis, ir 7000 latu.

Lai saņemtu kredītu, SIA «Linga» direktors Valentīns Uljanovs vienu un to pašu īpašumu bija iekļājis vairākkārt. Protams, tā ir blēdība. Diemžēl šis «uzņēmējs» tikpat uzņēmīgi ir pazudis no Līvāniem. Tiesu izpildītājiem viņam «jādzenas» pakal, tikai nav zināms uz kuriem...

SIA «Jūlijs» (tā nav kapela «Jūlijs») direktors Laimonis Lauska kredītu ir paņēmis vairākām bankās un to neatdod, bet pats (pēc neoficiālas informācijas) dzīvo Maskavā, kredītdēvēji gaida naudu, bet tiesu izpildītājs nevar parādus piedzīt, jo nav kredītmēģa.

Individuālā uzņēmuma «Merkūrijs» īpašnieci Izoldei Beķerei, kura nav nomaksājusi arī sociālo nodokli, ir kredītsaistības ar vairākām uzņēmējdarbībām un arī viņa izvairās no parādu atdošanas. No šīs kundzes «iekasēti» tikai 125 lati. To pašu var teikt par individuālā uzņēmuma «Zenta» īpašnieci Zentu Pastari, kura arī savus parādus neatdod. Viņai bija garantijas no Rudzātu pagasta padomes.

Vairākus kredītus ir diviem galvotājiem ir saņēmuši Janīna Jefimova, Roberts Davgavietis, Valentīna Ščeglova, Ivars Onckulis u.c. Šajos gadījumos parāds daļēji piedzīts no galvotājiem. Tiem, kuri uzņemas galvotāja pienākumus, jāatceras, ka kredīta neatdošanas gadījumā zaudējumus kreditors var piedzīt no galvotāja.

Saskaņā ar pašreizējiem likumiem nepastāv parādu piedziņas noilguma termiņš. Izpilddokumentus parāda piedziņai var iesniegt 10 gadu laikā no tiesas sprieduma vai tiesneša lēmuma spēkā stāšanās dienas.

A. Iljina

Preiļos – karuseļu parks

Gripas, kā arī citu slimību vīrusiem vislabākā pretošanās ir ar labu garastāvokli, smiekliem un jautrību, tāpēc ļoti labi noderēs izklaidēšanās karuseļū – atrakciju parkā «Hei, parks!», kas no 23. janvāra līdz 5. februārim darbosies Preiļos, autostāvlaukumā Kārsavas ielā (pie bijušā sadzīves pakalpojumu kombināta ēkas).

SOCIĀLĀ APDROŠINĀŠANA: CIK IEMAKSĀSI, TIK SAŅEMSI

◆ Gada sākums atnesis vairākas nopietnas pārmaiņas sociālajā sfērā, spēkā stājušies svarīgi likumi. Bet tie visi tikai papildina iesāktos sociālās apdrošināšanas reformu un pierādina mūs pie galvenā principa — cik iemaksāsi, tik saņemsi. Tātad, ja par strādājošo nebūs nomaksāts sociālais nodoklis, cilvēks jūties turpmāk ļoti neaizsargāts. Stabilitāti liecina, ka Latvijā sociālo nodokli pagājušajā gadā nemaksāja apmēram trešā daļa strādājošo un viņu darba devēju. Skaitļi ir satraucoši, tāpēc ir jāmet blikums pie malas un jāparūpējas par sevi. Šajā sakarā par jauniešiem lūdzām pastāstīt Preiļu rajona sociālās apdrošināšanas pārvaldes pabalstu daļas vadītāju A. Naglinsku. Publicējam viņas sagatavoto materiālu.

Par maternitātes un slimības pabalstiem

Šī gada 1. janvārī stājies spēkā likums «Par maternitātes un slimības pabalstiem», kas nosaka jaunu darba nespējas lapu izsniegšanas un apmaksas kārtību.

Tiek ieviestas divu veidu slimības lapas: lapa A un lapa B. Lapa A apmaksājama darba vietā, bet lapa B iesniedzama un apmaksājama sociālās apdrošināšanas pārvaldē pēc pabalsta pieprasītāja dzīvesvietas pieraksta.

Ja saslīkst darbinieks, tad par pirmajam 14 darbnespējas dienām ārsts izsniedz lapu A, bet ja darbnespēja turpinās ilgāk par 14 dienām, tad lapa A tiek noslēgta un izdota lapa B.

Lapa B no pirmās darbnespējas dienas tiek izdota šādos gadījumos:

— par visu grūtniecības un dzemdību periodu,

— par visu slima bērna līdz četrpadsmit gadu vecumam kopšanas periodu.

Tātad šajos gadījumos darba devējs slimības lapu neapmaksā, bet to dara sociālās apdrošināšanas pārvaldē.

Darbnespējas lapa A jāiesniedz darba devējam, un darba devēja pienākums ir izmaksāt darbiniekam slimības naudu šādā apmērā:

darbnespējas pirmā diena netiek apmaksāta;

otrā un trešā darbnespējas diena — 75 procentu apmērā no vidējās izpelnas;

no ceturtais līdz četrpadsmitajai darbnespējas dienai — 80 procentu apmērā no vidējās izpelnas.

Vidējo izpelnju aprēķina pēc darba likumu kodeksa 103. panta. Tas ir, gadījumos, kad darbiniekam izpelnja saglabājama, to aprēķina par diviem pēdējiem kalendārajiem mēnešiem.

Slimības naudu aprēķina tikai par tām darba dienām, kuras darbiniekam bija jābūt darbā. Tā ir darba samaksas daļa, ko darbinieks zaudē slimojot un izmaksājama no darba devēja līdzekļiem, bet ne vairs no sociālās apdrošināšanas līdzekļiem, kā tas bija līdz šī gada 1. janvārim.

Slimības nauda ir apliekama gan ar ienākuma, gan sociālo nodokli. Ikmēneša ziņojumos, ko darba devējs iesniedz sociālās apdrošināšanas pārvaldē, slimības nauda, ko izmaksās saslīkušajam darbiniekam, jāuzrāda kā darbinieka darba ienākumi. Slimības naudas apmērs vairs nav atkarīgs no darbinieka darba stāža.

Ja ir vairākas darba vietas, tad lapu A var pieprasīt vairākos eksemplāros un iesniegt katru savam darba devējam, bet lapa B izsniedzama tikai vienā eksemplārā, jo tā paredzēta apmaksāt sociālās apdrošināšanas pārvaldē.

Slimības lapa B var tikt izsniegta uz visu periodu, kad cilvēkam noteikta darba nespēja, taču slimības pabalstu maksās ne vairāk kā par 52 nedēļām, ja slimo bez pārtraukuma skaitot no pirmās darbnespējas dienas.

Slima bērna līdz 14 gadu vecumam kopšanai slimības lapu B izsniegs un slimības pabalstu izmaksās no pirmās līdz četrpadsmitajai kalendārajiem dienai. Bet par laiku no 15 līdz 21 kalendārajiem dienām — ja bērns kopts stacionārā.

Par grūtniecības un dzemdību periodu lapu B izsniegs un pabalstu piešķirs — summāri par 56 dienām pirms dzemdībām un 56 dienām pēc dzemdībām vispārējā gadījumā. Ja sievietē stājušies grūtniecības uzskaitē līdz 12 grūtniecības nedēļai, pabalstu piešķirs 70 dienas pirms dzemdībām un 70 dienas pēc dzemdībām, ja būs dzimuši divi vai vairāk bērni, kā arī ja bijuši

sarežģījumi pēcdzemdību periodā.

Darba nespējas lapa B vispirms jāiesniedz savā darba vietā, lai darba devējs aizpildītu sadaļu — darba devēja informācija. Pēc tam slimības lapa B jāiesniedz sociālās apdrošināšanas pārvaldē. To var darīt personīgi vai ar darba devēja starpniecību, ja ir aizpildīts uz speciālas veidlapas iesniegums pabalsta pieprasīšanai. Iesniegumā jānorāda dzīves vieta pēc pašes pieraksta, kā arī jānorāda, kur pārskatīt pabalstu — uz pasta nodaļu vai kādu no kredītiestādēm.

Kā tiek aprēķināti slimības pabalsti sociālās apdrošināšanas pārvaldē?

Sākot ar piecpadsmito darbnespējas dienu, bet slima bērna kopšanas gadījumā jau no pirmās dienas, pabalstu piešķirs 80 procentu apmērā no vidējās izpelnas, bet grūtniecības un dzemdību gadījumā — 100 procentu apmērā no vidējās izpelnas, un pabalstu aprēķinās par kalendārajiem dienām.

Pabalsta apmēra noteikšanai nepieciešamo mēnešu vidējo izpelnju aprēķinās no pēdējos divos kalendāra mēnešos gūtās izpelnas to dalot ar divi. Iegūto summu dalot ar trīsdesmit (gada mēnešu vidējais kalendāra dienu skaits), tiks aprēķināta kalendārās dienas vidējā izpelnja.

Pēdējie divi kalendāra mēneši ir tie pēdējie divi mēneši pirms saslīmšanas — apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, par kuros gūtajiem darbinieka darba ienākumiem ir pienācis termiņš izdarīt sociālās apdrošināšanas iemaksas un iesniegt sociālās apdrošināšanas pārvaldē ziņojumu par sociālo nodokļa maksājumiem.

Piemēram, ja darbinieks saslīkst janvārī, tad pabalsta aprēķinam tiek ņemti oktobra un novembra mēneša darba ienākumi, jo par decembri sociālais nodoklis tiek maksāts janvārī un ziņojums sociālās apdrošināšanas pārvaldei jāiesniedz līdz janvāra beigām.

Izpelnja ieskaitīs visu veidu darba samaksu, par kuru saskaņā ar likumu ir izdarītas sociālās apdrošināšanas iemaksas.

Ja par pēdējiem diviem mēnešiem, ko ņems pabalsta aprēķinam, sociālās apdrošināšanas iemaksas nebūs izdarītas, tad pabalsta piešķiršana tiks atteikta un pabalstu aprēķinās tikai pēc minēto iemaksu izdarīšanas. Tas nozīmē, ka gadījumos, kad darba devējs nemaksā kārtējos sociālo nodokļa maksājumus, pabalsts šo uzņēmumu darbiniekiem netiks piešķirts. Ja sociālais nodoklis samaksāts daļēji, arī pabalsta summa būs attiecīgi mazāka.

Darbinieka vidējās izpelnas aprēķināšanai nepieciešamo divu mēnešu kalendāra dienu skaitā neieskaitīs pārejošās darbnespējas dienas, par kurām izmaksāts slimības pabalsts, grūtniecības, dzemdību, bērna kopšanas atvaļinājuma dienas. Šajā gadījumā kalendārās dienas vidējo izpelnju aprēķinās, izpelnju par divu mēnešu periodu dalot ar faktisko dienu skaitu.

Ja pabalstu pieprasīs pašnodarbinātās personas, tas ir, individuālo uzņēmumu īpašnieki, zemnieku saimniecību īpašnieki un viņu ģimenes locekļi, tad vidējo izpelnju aprēķinās par pēdējo 12 mēnešu perioda darba ienākumiem, par kuriem izdarītas sociālās apdrošināšanas iemaksas.

Ja pēdējos divos kalendāra mēnešos darbinieks nav bijis reģistrēts kā sociālā nodokļa maksātājs vai viņam nav faktiski nostrādātu, kā arī darba devēja apmaksātu dienu pārejošās darbnespējas, grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma vai bērna kopšanas dēļ, tad pabalsta apmēru aprēķinās no valsts noteiktās minimālās mēnešalgas.

Piemēram, pēc ilgstoša bezdarba perioda darbā iekārtojās sieviete, kurai ir mazs bērns. Mātes pirmajā darba dienā bērns saslīkst, un no pirmās darba dienas mātei tiek izsniegta darbnespējas lapa B. Sociālās apdrošināšanas pārvaldē šajā gadījumā slimības pabalstu aprēķinās no minimālās algas, tas ir, 38 latiem.

Likums nosaka arī šādus ierobežojumus slimības pabalsta piešķiršanā un izmaksā:

— vidējā izpelnja, no kuras aprēķinās pabalstu apmēru, nedrīkst pārsniegt astoņkārtīgu valdības noteikto minimālo mēnešalgu, kāda bija spēkā saslīmšanas dienā (pašreiz tas ir 304 latī);

— ja pabalsta pieprasītājs saņem valsts pensiju vai sociālā nodrošinājuma pabalstu,

tad slimības pabalsta apmēru samazinās par saņemamās pensijas vai pabalsta apmēru;

— ja persona pārkāpj ārsta noteikto režīmu, tad ārsts to atzīmē ailītē «Atzīmes par ārsta noteiktā režīma pārkāpšanu», un slimības pabalstu aprēķina par laiku līdz dienai, kura norādīta šajā ailītē;

— slimības pabalstu neizmaksā par laika posmu, kurā darbinieks bijis atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas vai bērna kopšanas atvaļinājumā.

Slimības un maternitātes pabalsti, ko aprēķinās sociālās apdrošināšanas pārvaldē, tiks aplikti ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Maternitātes un slimības pabalsti jāpieprasa sešu mēnešu laikā pēc darba spēju atgūšanas.

Desmit dienu laikā pēc slimības lapas un iesnieguma saņemšanas sociālās apdrošināšanas pārvaldē noskaidros, vai par pabalsta pieprasītāju ir izdarītas sociālās apdrošināšanas iemaksas. Pabalstu izmaksā paredzēta nākamajā mēnesī pasta nodaļās pēc pieprasītāja dzīves vietas — sākot ar mēneša septīto datumu līdz divdesmit sestajam datumam.

Bet tagad par pārejas periodu. Ja cilvēks saslīmis 1996. gadā un nepārtraukti slimo vēl arī šajā gadā, tad par visu darbnespējas periodu viņam tiks izsniegta vecā parauga slimības lapa. Šī slimības lapa jāiesniedz darba vietā un jāapmaksā pēc līdzšinējiem noteikumiem — slimības pabalsti jāaprēķina darba vietā un jāapmaksā no sociālās apdrošināšanas līdzekļiem, kā tas bija rakstīts nolikumā, kurš bija spēkā līdz 1997. gada 1. janvārim.

Arī apbedīšanas pabalstus noformēs sociālās apdrošināšanas pārvaldē

Likums «Par maternitātes un slimības pabalstiem» nosaka, ka ar 1. janvārī ir cita kārtība arī apbedīšanas pabalstu aprēķināšanā un izmaksāšanā strādājošajiem. Apbedīšanas pabalsta apmērs un izmaksas kārtība pensionāra nāves gadījumā nav mainīts un paliek līdzšinējais.

Visi apbedīšanas pabalsti, ko līdz šim izmaksāja darba vietas, sākot ar 1. janvārī noformējami sociālās apdrošināšanas pārvaldē.

Apbedīšanas pabalstu piešķirs šādos gadījumos:

— apdrošinātās personas nāves gadījumā;

— apdrošinātās personas apgādībā bijušā ģimenes locekļa nāves gadījumā.

Likums nosaka, ka apgādībā esošs ģimenes loceklis ir apdrošinātās personas ģimenes loceklis, ko tā pilnībā uzturējusi vai kurš no tās saņēmis materiālu palīdzību, kas viņam bija pastāvīgs un galvenais eksistences līdzekļu avots un kuram saskaņā ar likumu «Par valsts pensijām» būtu tiesības uz apgādnieka zaudējuma pensiju apdrošinātās personas nāves gadījumā.

Apbedīšanas pabalsta apmērs tiks aprēķināts sekojoši:

1) apdrošinātās personas nāves gadījumā — piešķirs un izmaksās tādas kopējās summas apmērā, kura atbilst mirušās personas vidējai izpelnjai, bet ne mazāku par trīskāršu minimālo mēnešalgu, tas ir, tagad ne mazāk kā 114 latus.

2) apdrošinātās personas apgādībā bijušā ģimenes locekļa nāves gadījumā — piešķirs un izmaksās tādas kopējās summas apmērā, kura atbilst trīskāršai minimālai valdības noteiktai mēnešalgai, kas tagad ir 114 latī.

Sociālās apdrošināšanas pārvaldē jāiesniedz izziņa pabalsta saņemšanai, ko izdod dzimstarakstu iestāde pēc noteikta parauga, kā arī iesniegums uz speciālas veidlapas.

Noslēgumā gribu teikt, ka likumā sociālo pabalstu apmērs būs tieši atkarīgs no sociālo iemaksu lieluma. Tāpēc ļoti svarīgi ir savlaicīgi maksāt sociālo nodokli un iesniegt pareizi aizpildītus ziņojumus par katru darbinieku.

Pēc ziņojumā uzrādītās informācijas katrai personai tiek atvērts personīgais konts, kurā tiek uzkrātas par šo personu izdarītās sociālās iemaksas. No šī darba rezultāta ir atkarīga arī vairāku citu sociālās drošības likumu, kuri stājas spēkā šogad, realizācija. Katrai apdrošinātājai personai sniedzamie pakalpojumi būs tieši atkarīgi no veikto sociālā nodokļa iemaksu apjoma.

Materiālu publicēšanai sagatavoja L. Kirillova

SPORTA INFORMĀCIJA

Futbols

Sācies kārtējais pilsētas čempionāts minifutbolā. Aizvadītas pirmās divas kārtas un fiksēti šādi rezultāti: Jaunieši — SCO 11:7, «Parks» — Policija 12:6, «Šaitani» — «Sokers» 5:5, Veterāni — Aglona 8:4, «Sokers» — Veterāni 5:8, Jaunieši — «Šaitani» 13:8, «Parks» — SCO 6:9, 1. pamatskola — Policija 13:10. Turnīra tabula:

1. Jaunieši	24:15	6
2. Veterāni	16:9	6
3. «Parks»	18:15	3
4. 1. pamatskola	13:10	3
5. SCO	16:17	3
6. «Sokers»	10:13	1
7. «Šaitani»	13:18	1
8. Aglona	4:8	0
9. Policija	16:25	0

Rezultatīvāko spēlētāju sarakstā iekļuvuši Aleksandrs Rukša (Veterāni) — 10 vārti, Imants Babris (SCO) — 8, Vladislavs Litvjakovs (Jaunieši) — 7 un Jevgēnijs Koļesņikovs — 6.

Preiļu kauss minifutbolā

Šogad tas notiks 5 zēnu vecuma grupās — «B» (1982.dz.g.), «D» (1984.dz.g.), «E» (1985.dz.g.), «F» (1986.dz.g.) un «G» (1987.dz.g.), protams, arī pieaugušajiem. Šo sestdien un svētdien sāk paši jaunākie — 1987. g. dzimušie futbolisti. Ciemos pie divām Preiļu komandām būs ieradušies Rīgas «Auda», Daugavpils un Rēzeknes futbolisti. Sestdien un svētdien sākums plkst. 10.00.

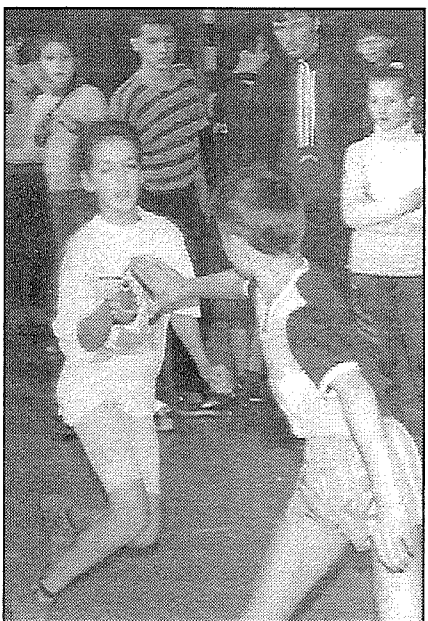
Imants Babris, SK «Cerība» priekšsēdētājs

Jauno vieglatlētu skate

Kaut arī ar novēlošanos — lielā aukstuma dēļ, jaunākā gada gājuma (1983.-84. g., 1985.-86. g.) vieglatlēti pulcējās nu jau par tradīciju kļuvušajam «Grand Prix» balvu izcīņās 1. posma sacensībām. SK «Cerība» sporta spēļu zāle uz brīdi bija pārtapusi par mazu vieglatlētikas hallīti, un jaunie sportisti mēroja spēkiem 30 m, 1000 m skrējienos, 1000 m soļošanā, augstlēkšanā, trīssoļlēkšanā no vietas, pildbumbas mešanā un zviedru stafetēs.

Īsajā rakstnīnā nevarēs pieminēt visus godalgoto vietu ieguvējus, tāpēc apstāšos pie tiem, kuru uzvārdi figurēja starp godalgotajiem vairākās disciplīnās. Teicamajam rezultātam — 1 m 30 cm — augstlēkšanā Inga Babris no Riebiņiem pievienoja vēl uzvaru pildbumbas mešanā un 3. vietu trīssoļlēkšanā. Tajā pašā grupā cerīgi startēja V.Raudziņa no Vārkavas pamatskolas, izcīnot divas pirmās vietas un otro vietu. Zēnu konkurencē darbs trenīnos nevis augļus Preiļu 2. vidusskolas skolotājam A.Podskočijam, kur viņa audzēkņi bija laureātu vidū katrā disciplīnā.

«C» grupā sīva cīņa izvērtās starp Preiļu 1. pamatskolas audzēkņiem, kuri skrēja 30 metrus. Finālā D.Liniņa bija pārāka par D.Vorankinu, kura tomēr 1000 m revanšējās Z.Liniņai un pa ceļam vēl «paķēra» 2. vietu pildbumbas mešanā. Stabils rezultāts vienmēr uzrāda Vārkavas vidusskolas audzēkne B.Piziča, arī šoreiz trīs 1. vietas — augstlēkšanā, trīssoļlēkšanā, pildbumbas mešanā. Zēnu konkurencē vis-

biežāk figurēja Livānu trenera V.Grigorjeva audzēkņu uzvārdi — V.Markēvičs, S.Sandross, P.Vartminskis, J.Nicgalis savāca lauvās tiesu balvu. Vēl jaunos vieglatlētus gaida trīs ziemas posma sacensības — Riebiņos, Preiļos, Livānos.

L.Valdonis, sacensību galvenais tiesnesis

Attēlā: stafetes maiņā Preiļu 1. pamatskolas komanda.

J.Silicka foto

VID INFORMĀCIJA

Latvijas Bankas noteiktā refinansēšanas likme (sākot ar 1994. gada 16. jūliju)

Periods	Gada refinansēšanas likme	Refinansēšanas likmes apmērs par katru nokavēto dienu
16.07.94.-30.10.94.	27%	0,075
31.10.94.-22.12.94.	26%	0,072
23.12.94.-31.05.94.	25%	0,069
1.06.95.-19.11.95.	26,5%	0,074
20.11.95.-14.12.95.	25%	0,069
15.12.95.-11.04.96.	24%	0,066666
12.04.96.-29.04.96.	22%	0,061111
30.04.96.-9.05.96.	19%	0,052777
10.05.96.-30.05.96.	17%	0,047222
31.05.96.-20.06.96.	15%	0,041666
21.06.96.-8.08.96.	13%	0,036111
9.08.96.-12.09.96.	12%	0,033333
13.09.96.-7.10.96.	11%	0,030555
8.10.96.-5.12.96.	10%	0,027777
6.12.96.-9.01.97.	9,5%	0,026388
Sākot ar 10.01.97.	9%	0,025

Cienījamie iedzīvotāji, uzņēmēji!

Lūdzam jūs atsaukties uz mūsu lūgumu palīdzēt apmaksāt rēķinu par siltumu 50000 latu apmērā. Šī parāda dēļ tiks pārtraukta Daugavpils onkoloģiskās slimnīcas darbs, kā rezultātā nespēsīm sniegt specializētu onkoloģisko palīdzību Austrumlatvijas iedzīvotājiem. Ļoti lūdzam visus palīdzēt mūsu pacientu labā. Ja jums ir iespēja palīdzēt, naudu lūdzam pārskaitīt uz:

Daugavpils siltumtīklu uzņēmuma (reģ. LV 150300294) norēķinu kontu Nr. 000323102 Baltijas tranzītu bankas Daugavpils filiālē, kods 310101720 ar piezīmi: «par onkoloģiskās slimnīcas izmantoto siltumenerģiju».

Ar pateicību, Daugavpils onkoloģiskās slimnīcas kolektīvs

Jauno matemātiķu konkurss

Vislabākie vēlējumi šajā gadā visiem Jauno matemātiķu konkursa dalībniekiem, jūsu tuvākajiem cilvēkiem! Lai izdodas jūsu Jaunajā gadā iecerētais!

Otrajā kārtā vispilnīgākos risinājumus esam saņēmuši no šādiem skolēniem:

1. vieta:

D.Lapidus, E.Manuhinam (Ludzas 1. vsk.), K.Lelei, L.Lelei, E.Ņukšai (Vītolu psk.), Ž.Naļivajko (Pudīnavas psk.), E.Rekelim (Istras vsk.).

2. vieta:

A.Bārbalei, J.Mekšam (Ludzas 1. vsk.), I.Buravcovai (Jaunstrūžānu psk.), N.Drancānei (Vanagu psk.), T.Iļjinai, V.Silagaiļim (Jaunstrūžānu psk.), I.Kurašovai (Rīkavas psk.), V.Novakam (Daugavpils 1. vsk.), L.Seredai, O.Zubarevai (Rundenes vsk.), A.Švirkestam (Jaunsilavas psk.), M.Vanagam (Viļānu vsk.).

3. vieta:

I.Strejčai (Kārsavas 1. vsk.), K.Šteigmanei (Jaunstrūžānu psk.), K.Tarasovai (Preiļu 1. vsk.), T.Tomčikai (Istras vsk.), A.Ušakovai (Rēzeknes 3. vsk.), J.Vjateram (Daugavpils 1. vsk.), V. un I.Zvaričiem (Ciblas vsk.), A.Žukai (Malnava), T.Haitai.

Atzīnība:

E.Blusam (Kārsavas 1. vsk.), I.Caunem (Preiļu 1. psk.), V.Cerpakovskim (Rēzeknes 1. vsk.), M.Cingulei (Salas psk.), A.Dimitrijevai (Pūgaņas), M.Gleizdei (Nautrēnu vsk.), J.Kulišai (Rēzeknes 3. vsk.), E.Novickim, J.Rusakovičam (Daugavpils 1. vsk.), S.Uļjanovai (Kārsavas 2. vsk.), J.Čeksteram, O.Gribustam.

Piedāvājam īsus 2. kārtas uzdevumu atrisinājumus

1. Zīmējumā ir redzami 9 kvadrāti un 18 trijstūri.

2. Alise varēja iet 12 veidos.

3. Burta a vietā var likt skaitli 3.

4. Samazinot Jāniša kvadrāta malu par 20%, tā laukums samazinās par 36%, tātad Jānis bija uzzīmējis lielāku kvadrātu.

5. Tā kā telefona numurs nesākas ar 0, tad pirmajā un līdz ar to arī pēdējā vietā var likt tikai 9 ciparus, otrajā un ceturtajā vietā var likt jebkuru no atlikušajiem 9 cipariem, bet pa vidū var likt kādu no pāri palikušajiem 8 cipariem. Tātad Lattelekom nomainīja 9 x 9 x 8 = 648 numurus.

Un nu, nākamās — 3. kārtas uzdevumi

1. Gāja Anniņa pa ceļu,

Ieraudzīja kaudzi peļu.

Nabadzīte izbījas —

Puse peļu paslēpās,
1/6 kokā uzrāpās,
Tikpat zemē ierākās.
Palika tik' viena pele
Uz tā plašā zemes ceļa.
Tagad Anna galvu lauca —
Cik tad liela bij' tā kaudze?

2. Kādā atjautības

uzdevumu grāmatā	3	6	3	0	0	0	4	6
Ilzīte uzgāja šādu	6	4	3	6	0	0	2	0
uzdevumu: bija dots	4	3	6	5	0	2	2	2
no domino kauliņiem	4	3	6	0	1	1	1	3
salikts taisnstūris ar	4	6	3	5	1	1	1	4
izdzēstām kauliņu robežām,	6	1	2	5	5	5	5	5
kuras bija jāatjauno.	2	2	4	4	2	1	5	3

Palīdzī Ilzītei atrisināt šo uzdevumu.

3. Štapseļu ģimenes dzīvokli ir sešas rozetes, kas ir izvietotas taisnā rindā viena aiz otras. Ik dienu Štapseļu ģimenes locekļi tajās saslēdz televizoru, radio, gludekli, sildītāju, kafijas automātu un lampiņu, katru dienu citādā secībā. Cik dienas ir vajadzīgas, lai viņi saslēgtu šos priekšmetus visos iespējamajos veidos?

4. Rūķišu skolā notika šādas derības: rūķītis Strīpainā Zeķe paziņoja, ka viņš var jebkura piecstūra iekšpusē izvēlēties vienu punktu A. No tā novelkot nogriežņus līdz piecstūra virsotnēm, izveidosies 5 taisnleņķa trijstūri, kuriem taisnā leņķa virsotne ir punkts A. Bet rūķītis Lielā Cepure iebilda — tas neesot iespējams! Izšķir rūķišu strīdu un labi pamato savas domas!

5. Sūnu ciemā dzīvo trīs saimnieki Jānis, Pēteris un Andris. Jānim šogad bija padevusies varena graudaugu raža. Pētera lauks bija uz pusi mazāks nekā Jāņa sējumu platība, bet viņš ievāca 3 reizes mazāk labības nekā Jānis. Andris savukārt novāca tikpat daudz graudu kā Jānis, taču, tā kā viņa lauks bija lielāks, Andra ražība no viena ha bija tikai 80% no Jāņa ražības. Cik ha lieli sējumi un kāda bija ražība katram saimniekam, ja pavisam kopā bija apsēti 44 ha un Pēteris novāca 272 cnt graudu? (Ražība ir no 1 ha novāktā raža.)

Ja vien tu mācies klasē ne augstākā par 7., ar nepacietību gaidīsim tavu risinājumu, pat ja tev ir izdevies tikt galā tikai ar vienu uzdevumu. Atbildes jāšūta uz adresi «Jauno matemātiķu konkurss», Preiļu Valsts ģimnāzija, Kooperatīva ielā 6, Preiļos, LV 5301. Darbu iesūtīšanas termiņš: 12. februāris (pasta zīmogs). Līdz, neaizmirsti norādīt savu vārdu, klasi un skolu, kurā tu mācies! Labu veiksmi!

Arhīvu dokumentu saglabāšana

Daugavpils zonālais valsts arhīvs informē, ka, pamatojoties uz 1991. gada 26. marta likumu «Par arhīviem» un likuma «Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju un likvidāciju» prasībām, jānodrošina privatizējamo un likvidējamo juridisko personu dokumentu saglabāšana, veicot to sakārtošanu un nodošanu valsts glabāšanā.

Valsts varas un pārvaldes institūciju, iestāžu, uzņēmumu un organizāciju vadītāji ir atbildīgi par dokumentu uzkrāšanu, uzskaiti, saglabāšanu un izmantošanu.

Latvijas nacionālā arhīva fonda valsts uzraudzības iestāžu arhīvi noteiktajos termiņos nododami valsts arhīviem glabāšanā. Valsts arhīvi ir tiesīgi brīvi rīkoties ar to fondos nodotajiem dokumentiem, ja tas nav pretrunā ar likumu «Par arhīviem» un citiem Latvijas Republikas likumiem.

Valsts iestāžu, uzņēmumu un organizāciju, valsts akciju sabiedrību ar valsts īpašuma daļu, pašvaldību, to institūciju darbībā radušies dokumenti ir valsts īpašums un kā valsts arhīvu fonda sastāvdaļa likvidācijas vai reorganizācijas gadījumā ir nododami glabāšanā attiecīgajiem valsts arhīviem.

Gadījumos, kad jaunizveidotais uzņēmums paredz turpināt darbību attiecīgajā profilā un valsts īpašuma forma nemainās, attiecīgais valsts arhīvs var izsniegt jaunizveidotajam uzņēmumam tā darbības nodrošināšanai nepieciešamos pastāvīgi vai ilgtermiņa glabājamos dokumentus uz laiku lietošanā, noformējot to ar aktu.

Ja īpašuma forma mainās (uzņēmums privatizējas), jaunais īpašnieks var slēgt ar attiecīgajiem valsts arhīviem līgumus par darbību nepieciešamo valsts dokumentu izmantošanu uz noteiktu laiku.

Uzņēmuma dokumenti ir LR valsts īpašums kā valsts arhīva sastāvdaļa, tie nevar būt pirkšanas un citu darījumu objekts,

tos aizliegts iznīcināt bez valsts arhīvu atļaujas.

Iestāžu vadītāji un amatpersonas, kuras pārkāps Latvijas Republikas likumā «Par arhīviem» ietvertās prasības, tiks sauktas pie atbildības Latvijas Republikas likumdošanas aktos noteiktajā kārtībā (sk. Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksu.)

Konstatējot arhīvu fondu uzskaitēšanas, saglabāšanas, izmantošanas kārtības nenodrošināšanu un arhīvu fondu dokumentu iznīcināšanu bez Latvijas nacionālā arhīva fonda valsts uzraudzības iestāžu atļaujas, dokumentu iznīcināšanas kārtības pārkāpšanu, obligāti uz akta pamata tiek sastādīts protokols un administratīvā kārtā tiek sodīts juridiskās personas vadītājs pēc Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 190. 8. p. — izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu līdz 100 latiem — un 190. 9. p. — uzliek naudas sodu no 100 līdz 250 latiem.

Daugavpils zonālais valsts arhīvs kontrolē, kā tiek nodrošināta arhīvu fondu uzskaitē, saglabāšana un izmantošana valsts iestāžu, kā arī citu juridisko personu arhīvos.

Dokumenti sakārtojami atbilstoši valsts arhīva prasībām un nodošanas kārtībai valsts glabāšanai. Ja uzņēmums nevar nodrošināt dokumentu sakārtošanu, šo darbu var veikt arhīvs uz līguma pamata par samaksu.

Daugavpils zonālais valsts arhīvs, atbilstoši savam profilam un darbības zonai, pildot Latvijas nacionālā arhīva fonda valsts uzraudzības iestāžu funkcijas, vēlējis aicināt juridisko personu vadītājus sadarboties, lai nodrošinātu arhīva dokumentu uzkrāšanu, uzskaiti, saglabāšanu un izmantošanu. Konsultācijas var saņemt Daugavpils zonālais valsts arhīvs, Daugavpili, Aviācijas ielā 8, tālr. 23298, 21978.

V.Rubine,
Daugavpils zonālais valsts arhīva
vecākā inspektore

Autortiesību pārkāpums — likuma pārkāpums

Visiem, kas savā biznesā izmanto mūziku, visviens, «dzīvā» izpildījumā vai mehāniskā ierakstā, kā arī literārus, audiovizuālus vai jebkādu citus mākslas darbus, ir pienākums zināt, ka Latvijas Republikā 1993. gada 15. maijā spēkā stājies likums «Par autortiesībām un blakstiesībām» un ka Latvija ir Bernes konvencijas «Par literāro un mākslas darbu aizsardzību» dalībvalsts, tātad mūsu valstī ar likumu tiek aizsargāts katra autora radošais darbs.

Tā kā autoru ir daudz, viņu darbu ir milzums un arī lietoāju skaits ir grandiozs. Neviens autors neskranda pa Latviju, dziedams rokā autoratlīdzību par savu darbu lietojumu.

Saskaņā ar likumu, autoratlīdzību iekasē au-

tor tiesību organizācija. Latvijā ir tikai viena autortiesību organizācija AKKA/LAA — Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas autortiesību aģentūra. Aģentūra patlaban pārstāv 1070 Latvijas komponistus, dzejniekus, prozaikus, dramaturģus, horeogrāfus, vizuālos un audiovizuālos māksliniekus, noslēgusi līgumus ar 37 ārvalstu autortiesību organizācijām par to pārvaldījumā esošo repertuāra pārstāvniecību Latvijā.

Aģentūras darbinieki veic milzīgu darbu, apzinot un meklējot autoru darbu izmantotājus, izskaidrojot likuma būtību, autoru tiesības un izmantotāju pienākumus. Bet izmantotāja pienākums ir — cienot šīs valsts likumus un mākslinieku darbu, pašam nākt uz aģentūru un izņemt

licenci, samaksāt par autoru darba lietojumu.

Tā nu jebkuram — restorāna, kafējnicas, bāra, bistro ipašniekam, kluba vadītājam, individuālajam uzņēmējam, didžeim, kurš braukā apkārt pa kultūras namiem, atskaņodams latviešu un ārzemju komponistu skaņdarbus, aerobikas pulciņa vadītājam, sarīkojumu deju kursu rīkotājam, festivālu organizētājam, avīzes redaktoram, kas svētkos pirmajā lappusē nodrukā kādu dzejoli vai reproducē mākslas darbus, tātad jebkuram, kas izmanto muzikālus, literārus, horeogrāfiskus u.c. mākslas darbus, plānojot savus izdevumus, tāmē jāiekļauj autortiesību samaksa.

Tam ir jābūt tikpat pašsaprotami, kā samaksāt algu saviem darbiniekiem. Lai šos izde-

mus zinātu, jāprasa autortiesību aģentūrai atļauja jeb licence autoru darbu izmantošanai, licencē tiek norādīts autoratlīdzības lielums.

Jāuzsver, ka jebkuru fizisko vai juridisko personu, kas izmanto autoru darbus, bet neizņem licenci, tātad pārkāpj likumu, var saukt pie civilās, administratīvās vai kriminālatbildības. Tūkstošiem izmantotāju Latvijā ir jau saņēmuši licences autoru darbu izmantojumam.

Tos, kuri vēl aizvien izmanto autoru darbus bez licences, AKKA/LAA aicina ierasties aģentūrā Rīgā, K.Barona ielā 12, otrajā stāvā. Tālrunis 7289875, 7283449.

Maima Grinberga,
AKKA/LAA sabiedrisko attiecību referente

Televīzijas programma no 25. līdz 31. janvārim

Sestdiena, 25. janvāris

LATVIJAS TV I

- 9.00 Beverlilhisa. 68. sērija.
- 9.50 Laimes spēle.
- 10.25 Mielasts ar Mārtiņu.
- 10.45 Mūzikas ziņas bērniem.
- 11.05 TV — puikām un meitenēm.
- 11.10 NHL meistarsacīkstes.
- 12.10 Marija un Mirabella. Filma bērniem.
- 13.40 P.Hakss. Saruna Šteinu namā par klāt neesošo fon Gētes kungu. Latvijās Jaunatnes teātra izrāde.
- 15.20 Teātru jaunumi.
- 15.40 Spēlmaņu cilts.
- 16.10 Sestdien, svētdien un pirmdien. 3. sērija.
- 17.10 Vides vizijas.
- 17.40 Kozete. Leļļu filma.
- 17.50 TV — puikām un meitenēm.
- 18.00 Ziņas.
- 18.10 Ekrāns bērniem.
- 18.30 Starptautiskie sakari. 67. un 68. sērija.
- 19.25 Flintstoni.
- 19.55 Gaišā piemiņā. 17. sērija.
- 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma.
- 21.05 Prezidenta laiks.
- 21.20 Vakara intervija. Aivars Baumanis.
- 21.55 29. iela. Mākslas filma.
- 23.35 Džo Kokers. Organic. 0.30 Kapeņu stāstiņi. 8. sērija.

LATVIJAS TV II

- 11.00 Dvēsele ikdienā.
- 11.45 Vai tu zini?
- 12.15 Angļu valoda. 51. nod.
- 12.35 Franču valoda. 1. māc. gads. 15. nod.
- 12.55 Franču valoda. 2. māc. gads. 15. nod.
- 13.15 Itāliešu valoda. 14. nod.
- 13.35 Dialogs. 8. nod.
- 13.50 TV veikals.
- 17.20 Pārsēšanās stunda.
- 18.20 Dzīvīte, dzīvīte...
- 19.00 Nedēļa novados.
- 19.20 Skatpunkts.
- 19.45 Ziņas.
- 20.00 Aci pret aci.
- 20.30 Panorāma.
- 21.00 Pēterburgas noslēpumi. 22. sērija.
- 22.00 Ziņas.
- 22.10 Kakis maisā.
- 22.40 Stils un mode.
- 23.05 Virtuves noslēpumi.
- 23.35 Kinokadrs.

LNT

- 9.00 Spice.
- 9.30 Multiplikācijas filma.
- 10.00 Kobra. 21. sērija.
- 11.00 LNT mūzika.
- 12.00 Modes ziņas.
- 12.30 Čaplins. Lielbritānijas mākslas filma.
- 13.30 Atjaufības ātrumsacensības. (KST)
- 14.15 Ekrāns.
- 14.40 Garāža.
- 15.00 Savanna. 3. sērija.
- 16.00 Pilsone forumi.
- 17.00 No zvana līdz zvanam.
- 17.15 Maniaki. Avīzes Mana TV spēle.
- 17.30 Dziesma manai paaudzei.
- 18.00 Melrouspieļa. 2. sērija.
- 19.00 Brīnumu lauks. (KST)
- 20.00 LNT ziņas.
- 20.30 Latloto izloze.

20.35 Krievijas NTV ziņas.

- 21.00 Savanna. 4. sērija.
- 22.40 Manas mātes pils. Itālijas un Francijas mākslas filma.
- 24.00 Krievijas NTV ziņas.
- 0.30 Roka leģendas.

Svētdiena, 26. janvāris

LATVIJAS TV I

- 9.00 Hameleonu rotaļas. 322., 323. un 324. sērija.
- 10.10 Interneta parks.
- 10.30 Latvija. Baltija. Eiropa. 11.10 Namdaris.
- 11.30 Jarāņšovs.
- 12.15 Ar jautājumu svētdienā.
- 12.45 Dirīgē un stāsta Juris Simonovs.
- 13.25 Spogulis.
- 14.10 Ex libris.
- 14.45 Tur laukā — aiz durvīm?
- 15.15 Bērka likums. 6. sērija.
- 16.00 NBA meistarsacīkstes.
- 17.30 Tukšā ķivere. Leļļu filma.
- 18.00 Ziņas.
- 18.10 Ekrāns bērniem.
- 18.35 Starptautiskie sakari. 69. un 70. sērija.
- 19.30 Medības. Atskaņo mežragu kvartetis.
- 19.40 A.Dziļums. Vienas vasaras zieds. 4. sērija.
- 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma.
- 21.05 Vienaldzības laiks. Mākslas filma. 1. sērija.
- 21.55 Pie Vecā Ratiņa.
- 23.05 Sienas sķūnis.

LATVIJAS TV II

- 12.10 Pēterburgas noslēpumi. 22. sērija.
- 13.05 TV veikals.
- 13.35 Dievkalpojums.
- 14.45 Kalns.
- 15.15 Province.
- 16.00 Spēlmaņu cilts.
- 16.50 Vācijas jaunās federālās zemes.
- 17.10 Sievietes pasaule.
- 17.30 Sakrālā arhitektūra.
- 18.20 E.Dārziņš. Melanholiskais valsis.
- 18.30 Varas viedoklis.
- 19.00 Novadnieks. LTS.
- 19.30 8. stāvs.
- 20.00 Daudz laimes! Apsveikumu koncerts.
- 20.30 Panorāma.
- 21.00 Gaišā piemiņa. 3. sērija.
- 21.30 Svētdienas iespēja. LTS.
- 22.05 Robins Huds. 22. sērija.

LNT

- 9.00 Multiplikācijas filma.
- 9.15 Tev un tavam zvēram.
- 9.30 Multiplikācijas filma.
- 10.00 Melrouspieļa. 2. sērija.
- 11.00 Svētdienas mikslis.
- 11.30 Ražots Latvijā.
- 12.00 Notis pannās.
- 12.30 Agras dārgumi. 1. sērija. Šerloks Holms un doktors Votsons.
- 13.45 Multiplikācijas filma.
- 14.00 Vertikāle.
- 15.00 Svešās asinis. 6. sērija.
- 16.00 Nezināmā.
- 16.30 Diplomātiskais salons.
- 17.00 Četri tankisti un suns. 4. sērija.
- 18.00 Leģenda par pazudušo pilsētu. 4. sērija.
- 18.30 2 x 2. Mēmais šovs.
- 19.00 Kobra. 22. sērija.

19.50 Latvijas Krājbanka.

- 20.00 Nedēļa.
- 20.30 Runājiet, man ir interesanti! Mākslas filma.
- 22.05 Golfs — 19. bedre.
- 22.05 Tropu twice. 2. sērija.
- 23.10 Krievijas NTV raidījums Kopsavilkums.
- 0.30 Krievijas NTV ziņas.

Pirmdiena, 27. janvāris

LATVIJAS TV I

- 7.30 Rīta bums.
- 8.30 Starptautiskie sakari. 71. sērija.
- 8.55 Mūsu aktieri — mūsu bērniem.
- 16.35 Šimpanzes ir tik līdzīgas mums. Populārzinātniska filma.
- 17.00 Mūzikas ziņas bērniem.
- 17.20 Zaļais ceļš ASV. 1. sērija.
- 18.00 Ziņas.
- 18.15 Krustpunkti.
- 18.55 Hameleonu rotaļas. 325. sērija.
- 19.20 Kultūras parks.
- 19.55 Tas esi tu pats! 20.00 Zebra.
- 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma.
- 21.05 Rēdereja. 82. sērija.
- 21.55 Savai zemei.
- 22.40 Horoskopi, horoskopi... 23.00 Nakts ziņas.
- 23.05 Jauna popmūzikas programma.

LATVIJAS TV II

- 17.00 TV veikals.
- 17.30 Kaimiņi. 253. sērija.
- 18.00 Rēdereja. 81. sērija.
- 18.45 Problēma stopkadrā.
- 19.00 LTS ziņas.
- 19.20 TV Dobeļe.
- 19.30 Leļļu namiņš.
- 19.45 Ziņas.
- 20.00 Konkurents.
- 20.30 Panorāma.
- 21.00 Mare Balticum.
- 21.30 Via Baltica... un citi.
- 22.00 Ziņas.
- 22.10 Nauris. Mākslas filma.

LNT

- 7.00 Picca TV.
- 8.30 Dalasa. 100. sērija.
- 9.30 TV veikals.
- 16.00 TV veikals.
- 16.30 Karno iela. 20. sērija.
- 17.00 LNT ziņas.
- 17.05 Jaunais upuris.
- 18.00 LNT ziņas.
- 18.05 Flipers. 44. sērija.
- 18.35 Cilvēks un viņa tiesības.
- 19.00 LNT ziņas.
- 19.05 Dalasa. 106. sērija.
- 20.00 LNT ziņas.
- 20.30 Krievijas NTV ziņas.
- 21.00 Finansu ziņas.
- 21.05 Okškeris. 3. sērija.
- 22.10 Stimator basketbola apskats.
- 22.30 Unibankas lietišķās ziņas.
- 22.35 Skaistule un briesmonis. 3. sērija.
- 23.30 Garāža.
- 24.00 Krievijas NTV ziņas.

Otrdiena, 28. janvāris

LATVIJAS TV I

- 7.30 Rīta bums.
- 8.30 Starptautiskie sakari. 72. sērija.
- 8.55 Mūsu aktieri — mūsu bērniem.
- 16.40 No Latvijas TV filmu fondiem.

17.00 Šņakuļa birojs.

- 17.20 Kultūras parks.
- 18.00 Ziņas.
- 18.10 Dzīvīte, dzīvīte...
- 18.55 Hameleonu rotaļas. 326. sērija.
- 19.20 Skats no malas.
- 19.55 Gaišā piemiņā. 18. sērija.
- 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma.
- 21.05 Aci pret aci.
- 21.25 Viss kārtībā. Itālijas mākslas filma.
- 23.00 Nakts ziņas.
- 23.05 Jaunais vilnis — par sevi. Francijas dok. filma.

LATVIJAS TV II

- 17.00 TV veikals.
- 17.30 Kaimiņi. 254. sērija.
- 18.00 Robins Huds. 22. sērija.
- 19.00 LTS ziņas.
- 19.20 Kurzemes TV.
- 19.30 Leļļu namiņš.
- 19.45 Ziņas.
- 20.00 Biznesa ABC.
- 20.30 Panorāma.
- 21.00 Tolerance. LTS.
- 21.30 Rallijs Dakara-Agadesa-Dakara.
- 22.00 Ziņas.
- 22.10 Mūzikas ekspressis.
- 23.00 Rokasbumbas spēļu apskats.

LNT

- 7.00 Picca TV.
- 8.30 Dalasa. 101. sērija.
- 9.30 TV veikals.
- 16.00 TV veikals.
- 16.30 Karno iela. 21. sērija.
- 17.00 LNT ziņas.
- 17.05 Jaunais upuris.
- 18.00 LNT ziņas.
- 18.05 Multiplikācijas filma.
- 18.30 Uzmini melodiju! (KST)
- 19.00 LNT ziņas.
- 19.05 Dalasa. 107. sērija.
- 20.00 LNT ziņas.
- 20.30 Krievijas NTV ziņas.
- 21.00 Finansu ziņas.
- 21.05 Gandrīz neiespējami. 1. daļa. Inspektors Mors.
- 22.30 Unibankas lietišķās ziņas.
- 22.35 Gandrīz neiespējami. 2. daļa.
- 23.00 Ražots Latvijā.
- 23.35 IK Baltica piedāvā...
- 24.00 Krievijas NTV ziņas.

Trešdiena, 29. janvāris

LATVIJAS TV I

- 7.30 Rīta bums.
- 8.30 Starptautiskie sakari. 73. sērija.
- 8.55 Mūsu aktieri — mūsu bērniem.
- 16.35 Flintstoni.
- 17.00 Aiziet!
- 17.20 Skats no malas.
- 18.00 Ziņas.
- 18.10 Lietiškā trešdiena.
- 18.35 Nedēļas vidū.
- 18.55 Hameleonu rotaļas. 327. sērija.
- 19.20 Mūzikas laiks.
- 19.55 Gaišā piemiņā. 19. sērija.
- 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma.
- 21.05 Laimes spēle.
- 21.35 Tūdaliņ, tagadiņ... 22.10 Kalnietis. 8. sērija.
- 23.00 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

- 15.50 TV veikals.
- 16.20 Angļu valoda. 52. nod.
- 16.40 Franču valoda. 2. māc. gads. 16. nod.

17.00 Dialogs. 8. nod.

- 17.15 Kaimiņi. 255. sērija.
- 17.40 Leļļu namiņš.
- 17.50 LTS ziņas.
- 18.15 Eiropas čempionu līgas sacensības volejbolā.
- 19.05 Dalasa. 109. sērija.
- 20.00 LNT ziņas.
- 20.30 Panorāma.
- 21.00 Zemgales TV.
- 21.10 Glābiet bērņus!
- 21.40 Pārsēšanās nr. 24.
- 22.00 Ziņas.
- 22.10 D.Koburns. Kāršu spēle. Rīgas Krievu drāmas teātra izrāde.

LNT

- 7.00 Picca TV.
- 8.30 Dalasa. 102. sērija.
- 9.30 TV veikals.
- 16.00 TV veikals.
- 16.30 Vēlēsim pašvaldības!
- 17.00 LNT ziņas.
- 17.05 Jaunais upuris.
- 18.00 LNT ziņas.
- 18.05 Multiplikācijas filma.
- 18.30 Sveiks un veselis!
- 19.00 LNT ziņas.
- 19.05 Dalasa. 108. sērija.
- 20.00 LNT ziņas.
- 20.30 Krievijas NTV ziņas.
- 21.00 Finansu ziņas.
- 21.05 Kā bumerangs. Francijas un Itālijas mākslas filma.
- 22.30 Unibankas lietišķās ziņas.
- 22.35 Kā bumerangs. Filmas turpinājums.
- 23.00 Sirds apziņa.
- 23.30 23,5 grādu leņķi.
- 24.00 Krievijas NTV ziņas.

Ceturtdiena, 30. janvāris

LATVIJAS TV I

- 7.30 Rīta bums.
- 8.30 Starptautiskie sakari. 74. sērija.
- 8.55 Mūsu aktieri — mūsu bērniem.
- 16.30 Tūdaliņ, tagadiņ.
- 17.00 Mana ģimene un citi zvēri.
- 17.15 Eiropas nolaupīšana.
- 17.35 Japānas mazie stāsti. 18.00 Ziņas.
- 18.10 Mūzikas ziņas.
- 18.20 Saimnieks.
- 18.50 Slepnie ieroči. Populārzinātniska filma.
- 19.15 Bilde-96.
- 19.30 Beverlilhisa. 69. sērija.
- 20.30 Panorāma.
- 21.05 Aktuālā ceturtdiena.
- 21.55 Bērka likums. 7. sērija.
- 22.40 100% sports.
- 23.00 Nakts ziņas.
- 23.05 Gillette.

LATVIJAS TV II

- 17.00 TV veikals.
- 17.30 Kaimiņi. 256. sērija.
- 18.00 Rēdereja. 82. sērija.
- 18.45 Mans būs mans.
- 19.00 LTS ziņas.
- 19.20 Vidzemes TV.
- 19.30 Leļļu namiņš.
- 19.45 Ziņas.
- 20.00 Tolerance. LTS.
- 20.30 Panorāma.
- 21.00 Kaimiņi. 253. un 254. sērija.
- 21.50 Tas esi tu pats!
- 22.00 Ziņas.
- 22.10 Šokējošais šovs.
- 22.50 Ceļojumu žurnāls.
- 22.52 Virtuves noslēpumi.

LNT

- 7.00 Picca TV.
- 8.30 Dalasa. 103. sērija.
- 9.30 TV veikals.
- 16.00 TV veikals.

16.30 Karno iela. 22. sērija.

- 17.00 LNT ziņas.
- 17.05 Jaunais upuris.
- 18.00 LNT ziņas.
- 18.05 Mūsu laiks.
- 19.00 LNT ziņas.
- 19.05 Dalasa. 109. sērija.
- 20.00 LNT ziņas.
- 20.30 Krievijas NTV ziņas.
- 21.00 Finansu ziņas.
- 21.05 Dežurējošais eņģelis — Stefānija. Vācijas un Austrijas mākslas filma. 1. sērija.
- 22.05 Sāgas nakts.
- 22.30 Unibankas lietišķās ziņas.
- 22.35 Klauvējiens. 4. sērija.
- 24.00 Krievijas NTV ziņas.

Piektdiena, 31. janvāris

LATVIJAS TV I

- 7.30 Rīta bums.
- 8.30 Starptautiskie sakari. 75. sērija.
- 8.55 Mūsu aktieri — mūsu bērniem.
- 16.30 Jaunās Skabargas pielikums.
- 16.45 Aiziet!
- 17.00 Superpuikas.
- 17.30 Mūzikas ziņas.
- 17.40 Nedēļas vidū.
- 18.00 Ziņas.
- 18.15 100% sports.
- 18.30 Teātru jaunumi.
- 18.55 Starptautiskie sakari. 71. sērija.
- 19.20 Laiks vīriem?
- 19.50 Preses konference ar Andri Šķēli.
- 20.30 Panorāma.
- 21.05 Tāda ir dzīve.
- 21.50 N.Dumbadze. Mūžības likums. 1. sērija.
- 23.00 Nakts ziņas.
- 23.05 N.Dumbadze. Mūžības likums. Turpinājums.

LATVIJAS TV II

- 17.00 TV veikals.
- 17.30 Kaimiņi. 257. sērija.
- 18.00 Kontakts.
- 18.45 Projekts Rīgai — 800.
- 19.00 LTS ziņas.
- 19.20 TV Dzintare.
- 19.30 Leļļu namiņš.
- 19.45 Ziņas.
- 20.00 Jeruzalemes piezīmes.
- 20.30 Jautro un atjautīgo klubs.
- 22.00 Ziņas.
- 22.10 Kaimiņi. 255., 256. un 257. sērija.
- 23.25 Do Zero.

LNT

- 7.00 Picca TV.
- 8.30 Dalasa. 104. sērija.
- 9.30 TV veikals.
- 16.00 TV veikals.
- 16.30 Vēlēsim pašvaldības!
- 17.00 LNT ziņas.
- 17.05 Jaunais upuris.
- 18.00 LNT ziņas.
- 18.05 Flipers. 45. sērija.
- 18.35 Lampu drudzis.
- 19.00 LNT ziņas.
- 19.05 Dalasa. 110. sērija.
- 20.00 LNT ziņas.
- 20.30 Krievijas NTV ziņas.
- 21.00 Finansu ziņas.
- 21.05 Kiborgs — policists. ASV mākslas filma.
- 22.30 Unibankas lietišķās ziņas.
- 22.35 Kiborgs — policists. Filmas turpinājums.
- 23.10 Modes ziņas.
- 23.50 7/5.
- 24.00 Krievijas NTV ziņas.
- 0.40 Nakts drudzis. ASV mākslas filma. 2. sērija.

Sludinājumi un reklāma 22305

unibanka

JAUNAS DEPOZITNOGULDĪJUMU GADA PROCENTU LIKMES

AR ŠĀ GADA 3. FEBRUĀRI
Visi norādītie noguldījumu procenti ir gadā procenti

SPECIALAIS DEPOZITS
minimālais noguldījums % aprēķināsana:
privātpersonas - LVL 25, USD 50, DEM 50
juridiskās personas - LVL 500, USD 1000, DEM 1500

termiņš	LVL	USD	DEM	LVL	USD	DEM
3 mēneši	8%	8.05%	4.5%	4.52%	2.75%	2.76%
6 mēneši	9%	9.17%	5.5%	5.52%	3%	3.02%
12 mēneši	11%	11.57%	6.5%	6.70%	3.5%	3.55%
18 mēneši	12%	13.08%	7.5%	7.81%	4.25%	4.30%
24 mēneši	13%	14.76%	8.5%	8.22%	5%	5.25%

VIENKARŠAIS DEPOZITS
minimālais noguldījums % aprēķināsana:
privātpersonas - LVL 25, USD 50, DEM 50
juridiskās personas - LVL 500, USD 1000, DEM 1500

termiņš	LVL	USD	DEM
3 mēneši	8%	4.5%	2.75%
6 mēneši	9%	5%	3%
12 mēneši	11%	5.5%	3.5%
18 mēneši	10%	5.75%	3.75%
24 mēneši	9%	6%	4%

STERMINA DEPOZITS
minimālais noguldījums % aprēķināsana:
LVL 10000, USD 20000, DEM 30000

termiņš	LVL	USD	DEM
1 nedēļa	4%	2.5%	1.5%
2 nedēļas	5%	3%	2%
3 nedēļas	6%	3.5%	2%
1 mēnesis	7%	4%	2.5%

ATVERTAIS DEPOZITS
minimālais noguldījums % aprēķināsana:
LVL 400, USD 800, DEM 1200

LVL	USD	DEM
6%	3.5%	2.25%

KRĀJĀ KONTS
minimālais noguldījums % aprēķināsana:
LVL 200, USD 400, DEM 600

LVL	USD	DEM
3.5%	2.5%	1.5%

NORĒKĪNU KONTS
minimālais noguldījums % aprēķināsana:
privātpersonas - LVL 100, USD 200, DEM 300
juridiskās personas - LVL 1000, USD 2000, DEM 3000

LVL	USD	DEM
2.5%	2%	1%

Pasākumu informāciju par naudas ieguldījumiem varat iegūt jebkurā Unibankas filiālē vai norēķinu grupā:

PREIĻU FILIĀLE
Taisu iela 3
Preiļi, LV-5301
Tālrunis: 53-21781
Fakss: 7895301

👉 Pārdod

M-412, 1989.g., rezerves daļām un jaunu bulgāru elektromotoru, 15 kW, 960 apgr. Tel. 13587;

VAZ-2105, 1982.g., vai maina pret rīteņtraktoru. Tāl. 43785;

remontējama traktora piekabi. Tel. 22505;

Audi-80, 1980.g. Tel. 38751;

M-412 rezerves daļām un GAZ-52 vai maina. Tāl. 21600;

M-2141 vai maina pret T-16. Tel. 65128;

6-tonnīgo mēslu ārdītāju, Ls 270. Tel. 36532, 33733;

VAZ-2106, 1980.g. Zvanīt 23744;

VAZ-2121, 1985.g., labā tehniskā stāvoklī, 1600 \$. Tāl. 55737;

VAZ-2101, 1979.g. Tel. 24556;

lopbarības miltus. Iespējama piegāde. Tāl. 39559;

sienu. Tāl. 23182;

govis un teles. Tel. 24322;

grūsnu govī Sutru pagasta Kļavsolā. F.Ancāns;

ķēvi. Tel. 50494;

jaunus ledusskapjus, saldētavas «Snaige», piegāde; garantija 1 gads. Tel. 21268;

jaunu zirga grābekli, Ls 235. Tāl. 23798;

māju Līvānos. Tel. 43530;

sekciju. Tel. 21645;

medu vairumā Preiļos. Tel. 21535;

VAZ-2106. Tel. 37543.

👉 Pērk

skuju koku sīkbaļķus (Ø no 12 cm) un zāgbaļķus. Tel. 43825 vakaros;

motociklu NSU, kāpurķēžu, arī BMW vai citu braucamo līdz 1950.g. Lūdzu informāciju, kur atrodas. Rakstīt: a/k 5, LV 1046, Rīga, tālr. 8-2-7618677, Bauskā 8-239-33439;

mājlopus. Zvanīt 37552 rītos un vakaros;

gaļu. Tāl. 55743;

gaļu. Tel. 22807;

gaļu, savi kāvēji.

Tāl. 24474;

gaļu. Tel. 21898;

lopus gaļai Rožupē. Zvanīt 58564 vai 58469, 58626 vakaros;

gaļu. Tel. 43530;

gaļu. Tel. 23477, 43350;

T-74 čuguna korpusu, kurā noslēgts reduktors. Tāl. 24646;

skuju koku un lapu koku zāgbaļķus un sīkbaļķus. Apmaksa tūlītēja, ar transportu nodrošina. Zvanīt 44927;

kviešus, rudzus, miežus. Tāl. 21621, 23185 pēc 19;

lapsu, bebru ādas. Tel. 23033;

mikroautobusu «Latvija». Tel. 36635.

👉 Dažādi

Lēti piegādājam vācu, itāļu, poļu mēbeles. Tāl. 23507, 42455.

Atgādinu Zigmundam Romanovskim, ka jāatdod parāds Pokšanam. Tel. 55647.

«B» kategorijas autovadītāju kursi Līvānos. Tāl. 43778, 46643.

Līvānu biokīmiskā rūpnīca piedāvā:

- ✓ **kombinēto lopbarību** govīm 128 Ls/t, nobarojamām cūkām 135 Ls/t, sivēnmātēm 140 Ls/t, vistām 150 Ls/t, sivēniem (2-4 mēn.) 160 Ls/t;
- ✓ **pakalpojums:** lopbarības un pārtikas graudu pārstrāde;
- ✓ **minerālmēslus «Kemira»** kartupeļiem, dārzājiem NPK 10:4:17 — 225 Ls/t, graudaugiem, zālājiem NPK 18:9:9 — 150 Ls/t, amonija salpetri — 90 Ls/t.

Cenas uzrādītas ar PVN.
Tel. 44260, 44508.

Tapetes jebkurai gumei,

- ◆ vaskadrānas, vācu līmējamās plēves,
- ◆ krāsas, līmes, ūdens emulsijas,
- ◆ griestu un sienu penopolistīrola plāksnes,
- ◆ firmas «Vavin» plastmasas caurules iekšējai kanalizācijai,
- ◆ minerālvate mājas siltināšanai,
- ◆ vienmēr svaigs cements, kaļķis, ģipsis.
- ◆ plakanais šiferis, laminētās skaidu plates, finieris

un daudz citu preču veikālā «Resurss» Preiļos, Jelgavas ielā 11, darbdienās 9.00-17.00, sestdienās 9.00-14.00.

Pārdod importa kravas vilcēja sedlus un lielražīgu gaisa kompresoru vai maina. Pērk «Husqvarna», «Jonsered», var būt lietoti. Tel. 21895.

SIA «Azurg» pārdod

- vairumā dīzeļdegvielu, virs vienas tonnas 0,215 Ls/l,
- amonija salpetri, Ls 4,70 maisiņš (50 kg), Ls 92 — 1 tonna,
- petroleju — 0,17 Ls/l.

Pērk

- divpusīgu zeimeri,
- sagarināšanas zāģi.

Tāl. 24449, 22773.

Izgatavo konteinaera tipa -0° saldēšanas kameras pēc pasūtījuma. Tel. 44313, 24576.

Balvu SPK mainīs mazgātu vilnu pret dziju, tautiskiem izstrādājumiem un trikotāžu, preces varēs iegādāties arī par naudu.

Gaidīsim jūs 4. februārī Riebiņos 9.00, Stabulniekos 11.00, Galēnos 13.00, Sīlūkalnā 15.00; 5. februārī 2. Vārkavā 9.00, Rimicānos 11.00, Vanagos 13.00, Rožupē 15.00; 6. februārī Aglonā 9.00, Rušonā 11.00, Ārdavā 13.00, Pelēčos 15.00; 7. februārī Līvānu tirgū «Runcis» 9.00, Jersikā 12.00, Brūveros 14.00, Pēterniekos 15.00.

Pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus Preiļu pilsētas domē, tālr. 21075, Līvānos, Rīgas ielā 112 (Līvānu TV), tālr. 42889.

V.Šoldres IU iepērk lopus dzīvsvārā:

govis, augstākais nobarojums, 0,42 Ls/kg, jaunlopi virs 400 kg 0,52 Ls, jaunlopi līdz 400 kg 0,50 Ls, teļi 0,50 Ls, aitas 0,45 Ls, cūkas — bekonī 0,80 Ls.

Apmaksa tūlītēja.
Zvanīt pa tālruniem 21633, 21672, mob. tālr. 8-29354837.

Preiļu KSS pārdod koka kastītes (60x40x18), derīgas stādu audzēšanai, kā arī citu veidu lietotu un jaunu taru. Zvanīt pa tālr. 22230.

Pērk autoiekāvēju vai elektroiekāvēju un to vilcējbatēriju, kā arī frontālo kausa iekāvēju UNC; TO 6 vai līdzīgu un rezerves daļas. Tāl. Rīgā 522048.

Klusa paliek māja, sēta, Klusa tēva istabiņa, Nav vairs tēva mīlo soļu, Nav vairs tēva padomiņa.
Sērojam kopā ar Lilitu Pastari, TĒVU izvadot smiltājā.
Rudzātu vidusskolas kolektīvs

Žurnāls «Mans Mazais» janvārī

Vēlēdami ik ģimenē, kurā aug bērni, radīt saskaņu un labu saprašanu, žurnāls vecākiem «Mans Mazais» janvāra numurā pievēršas vecāku un bērnu attiecību strīdīgākajiem jautājumiem:

- kā atrisināt ikdienas drāmu pie galda — vai piespiest bērnu vienmēr izēst tukšu šķīvi;
- vai iejaukties brāļu un māsu konfliktos un kaitiņos;
- kādiem vārdiem bērnu visefektīvāk slavēt un rāt;
- ko darīt, ja puika vai meita sākuši pīpēt.

Žurnālā atradīsiet psihologa ieteikumus arī mums, pieaugušajiem, — kā varam palīdzēt paši sev brīdī, kad pārmācīts nogurums, depresija un šķiet, ka bērns atņēmis visus spēkus. Iespējams, noderēs arī vairāku māmiņu pārdomas par to, kā sevi kopt un kā par sevi rūpēties, ilgāku laiku dzīvojot mājās kopā ar bērniem.

Praktisko padomu lappusē:

- kuras autiņbikšītes vislabākās;
- kā no mazuļa mutes «aizmānīt» mānēkli;
- kā bērnu ģērbt ziemā.

Žurnālā ievietota arī redakcijas aptaujas anketa. Ļoti aicinām piedalīties mūsu aptaujā! Katram pārdomātas un radošas anketas autoram esam sagatavojuši nelielu pārsteigumu.

Žurnāla «Mans Mazais» redaktors Rudite un Vita

Firma «Konts» aicina Jūs uz praktisko semināru «Uzņēmumu gada pārskatu sastādīšana, ievērojot jaunās izmaiņas», kurš notiks Preiļu rajona padomes zālē 6. februārī plkst. 10.00.

Lektore zvērinātā revizore Olga Milere (Rīga). Maksa par piedalīšanos Ls 10 (ar PVN) samaksājama semināra dienā.

Varēs iegādāties likumus, normatīvos aktus, reģistrus un grāmatvedības uzskaites veidlapas.

Izziņas pa tālr. 8-254-20116.

Preiļu pilsētas dome š. g. 30. janvārī rīko ires tiesību izsoļi dzīvokļiem Preiļos, Aglonas ielā 29-60, kopējā platība 36,9 kv.m, 1,5 istabas, 5. stāvs, sākuma cena Ls 430, un Rancāna ielā 3-4, 2 istabas, kopējā platība 41,1 kv.m, 1. stāvs, sākuma cena Ls 800. Pieteikties Preiļu pilsētas domē vai pa tālr. 24228.

AAS «Balta» pasludina par nederīgām 9 ēku apdrošināšanas polisi ar numuriem: 00280944; 00280945; 00280946; 00307975; 00307976; 00307977; 00307978; 00307979; 00307980, kā arī dzīvnieku apdrošināšana polisi Nr. 154796. Ja kādam ir informācija, lūdzam zvanīt 21128, 21120.

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.
Pasūtījuma indekss 3033.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,90. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pizelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018 Iespēsts SIA «Latgales drukā», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Metiens 5030.